

# BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, CSÜTÖRTÖK, 1924 április 24.

113. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben  
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. . Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)  
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

## Az igazi hatalom

*Mundus vult decipi . . .*

. . . Husvétii lapok garmadája fekszik a szerkesztőség íróasztalán. Ahány lap, annyi kolumnás vezércikk, hírkapitel, tárca bontja föl a Feltámadás szimbólumát s facsar ki vigasztalást a ma élő nemzedék számára a Golgotán diadalmaskodó hit tanításaiból. Nincsen olyan írás, nincs olyan prédikáció, amelyik nem a keresztrefeszített s feltámadt igazság példázatát látná az istenember tragédiájában. Az igazság győz a halálon, a hit csodákat visz véghez, a gondolat kilép a sziklasírból s szuverén uralkodóvá lesz az a világrend, mely életet ad az igazságnak s lerombolja a bűn uralmát. Vigasztalódjatok szenvedők, mert eljön a ti országotok. Elég volt a bűnből, elég volt a fürtelemből, békét és nyugalmat követel a jajgató szenvedés, az emberiség nem tudja már tovább harcolni vérsző fájdalomait az élet kálváriáján. A magasságos ég csodáit várja a kereszt sulya alatt összeroskadt gyötördés. Ha a fohászoknak, imádságoknak és fogadkozásoknak egyhanguságából és egyértelműségéből következtetni lehetne, meg kellene állapítanunk, hogy érkezett már az idők teljessége, melyben a történelem véres országútján lábát térdig elkoptatott ember lerázta magáról az idegen istenek hatalmát, összetörte a faragott képeket s a megszállottság transzában esdokol az igazságnak, békének és szeretetnek uralma után . . .

Párisi lapok azt írják, hogy a görög köztársaság váratlan kikiáltása az Angol Bank erélyes intervenciójára történt meg. Az angol nemzeti bank a legnagyobb hitelezője Görögországnak s ez a hitelező Görögország állandó kormányválsága s egyre váltakozó államformája miatt veszélyeztetve látta követeléseit s a követelése fedezetéül szolgáló nemzeti vagyontársaságát. A bank vezetője ezért elhatározta, hogy olyan kormányt és olyan államforma érdekében érvényesíti befolyását, mely véget vet a republikánusok és a monarchisták komikussá elmérgesedő küzdelmének. Az Angol Bank vezetőit görögországi képviselői úgy informálták, hogy a köztársasági államforma több garanciát nyújt a bankkövetelések biztosításának megőrzésére, mint a királyság. A többit elvégezték az Angol Bank komitenseinek lapjai s a görög nép a felszabadulás ünnepeként ünnepelte meg a köztársaság kikiáltását.

Stinnes halála után írták meg legelőször úszintén a német lapok a Ruhr-ellenállás történetét.

Stinnes milliárdokat kapott kölcsön a német nemzeti banktól. Minél jobban romlott a német márka, értékben annál kevesebbet kellett Stinnesnek visszafizetnie. A márkát — mint emlékeztetés — a Ruhr ellenállás taszította le a zérusok feneketlen mélyébe. A mennyivel romlott a német márka annyival kisebbedtek Stinnes tartozásai. A Stinnes-lapok fölkorba csolták tehát a végső kétségbeesés ellenállására a teuton faji gögőt. A német nép az elszántság extatikus lelkesültségével vívta meg ezt a küzdelmet. Stinnesnek monumentális méretű és monumentális eredményű üzlet volt ez az ellenállás, amihez a német nép botorul és tudatlanul a martírság örületével asszisztált. Nemzeti ügy, a nemzeti becsület védelme alatt álló ügy lett — Stinnes rablóterve.

. . . Nem az igazság, nem a gondolat, nem a Népszövetség kormányozza a világot, hanem a

nagyitőke, ez a politikailag megszervezett s mindenütt a hazafiság tőgájában jelentkező nagyhatalom. Csak az ő igazsága a győzelmes igazságok, az ő erkölcs az uralkodó erkölcs, az ő hazafisága az igazi hazafiság. Nem a krisztusi tanítás kormányozza a világot, hanem — *sit venia verbo* — a stinnesi érdek s az Angol Bank. Az emberiség csak ministráló gyerek azon a misén, amelyen érdekeit, hitét, meggyőződéseit, szenvedéseit és reménykedéseit mutatják be Mamon istennek. Hordozzuk a zászlókat, a lelkesedés *rouge*-ával pirosra festjük az arcunkat, szívünk csöngetyűivel csilingelünk, tiszta hitünket terítjük le szőnyegnek s fölgyújtjuk lobogó tekintetünk örömtüzeit, hogy a Stinnesek országokat dughassanak a zsebükbe s az Angol Bank részvényeseinek nyugodt legyen az álmuk.

. . . *ergo decipiatur.*

## A király visszaérkezett Beogradba

Csütörtökön folytatják a kibontakozási tárgyalásokat  
Miniszterek agitációs körútja

Beogradból jelentik: A király szerdán délután fél hat órakor visszaérkezett Topoiáról Beogradba és ezzel kilátás nyílt arra, hogy a válság megoldása gyorsabb tempóban fog előhaladni. Este 7 órakor érkezett meg Mariora királyné is Péter trónörökösrel Nizaból.

Tekintettel a királyi család késő délutáni érkezésére, a szerdai nap folyamán nem voltak fogadások az udvarnál és így Lukinics Edo Pribicevics-párti és Lázics Voja földműves-párti mára kitűzött audienciája elmaradt. Valószínűleg holnap fogadják őket a király, valamint más politikusokat is, elsősorban Jovanovics Ljubát.

A pártvezérek Spaho és Krafft kivételével visszaérkeztek Beogradba. A szerdai nap csöndesen, minden politikai esemény nélkül telt el. Elmaradt az ellenzéki vezérek tanácskozása és a szokásos minisztertanács is. A kormány főgondja a vidéki agitáció. Több miniszter vidéki körúton van és agitációs gyűléseken vesz részt.

Stojadinovics pénzügyminiszter a tengerpartról, Janjics vallásügyi miniszter Boszniából érkezett vissza. Janjics Zenicán nagyszerű pártgyűlést tartott és szerinte Boszniában a kormánypárt helyzete kitűnő, a nacionalista mohamedánok eredményesen veszik fel a harcot Spahó ellen.

Nagy előkészületeket tesz a radikális-párt a husvét hétfőjén Bje-linán tartandó pártgyűlésre, amelyen hír szerint Pasics miniszter-

elnök is megjelenik. Résztvesz a gyűlésen Janjics vallásügyi, Srskics belügyminiszter és Dragovics, a parlament alelnöke is.

### Új kombináció a válság megoldására

A szerdai napon a *Smotra* című radikális-párti lap cikke alapján az ellenzéki sajtó egy része azt hangsúlyozta, hogy a korona előreláthatólag olyan parlamenti megoldáshoz folyamodik, amely úgy a Pasics-Pribicevics nacionalista blokkot, mint az ellenzék kikapcsolja és mégis többséget biztosít az alakulandó kormánynak. Hogy ez a fából-vaskarika kormány kikből regrutálná a parlamenti többségét, azt a lapok nem tudják megmondani. Nehéz is lenne nekik, mert az ellenzék nélkül és a radikálisok nélkül majoritást szerezni a mai parlamentben senki sem tudna.

A sajtó különben jobb híjján Davidovics zagrebi népgyűléssel foglalkozik változatlan buzgósággal. A demokrata lapok természetesen, mint az ellenzék nagy sikerét állítják be a népgyűlést, amelyről szerdai számukban fényképfelvételeket közölnek. A radikális lapok kudarcnak tüntetik föl Davidovics zagrebi látogatását és azt állítják, hogy a nagygyűlésen csak 620 ember vett részt.

### A blokk bizakodik

Az ellenzéki blokk körében még mindig erősen biznak abban, hogy a válság az ellenzék győ-

zelmével nyer megoldást. Biztosan számítanak arra, hogy még a parlament összeülése előtt a blokk vezére, Davidovics Ljuba kap megbízást kormányalakításra és május 2 ikáig meg is alakítja munkakormányát, amely a mostani parlamenttel, választások nélkül viszi tovább az ügyeket. A radikális párt ezzel szemben nem hisz az ellenzék sikerében.

### A pancsevői radikális-párt Boskovics Dusan ellen

Pancsevőről jelentik: A Pancsevő-járási radikális-párt szerdán délelőtti járási konferenciát tartott Pancsevőn, amelyen dr. Sztojadinovics pénzügyminiszter, a pancsevői járás képviselője is részt vett. A konferencia határozati javaslatot fogadott el, amelyben üdvözlik Pasics miniszterelnököt és biztosítják támogatásukról. A párt állást foglal a vidovdani alkotmány mellett, tudomásul veszi a Pribicevics független demokrata-pártjával létesített kormánykoalíciót és a román párttal kötött paktumot. Kijelenti továbbá a pártkonferencia, hogy mindaddig, amíg a Dálbánságban Boskovics Dusan fogja képviselni a független demokrata-pártot, lehetetlennek tartják az együttműködést a radikálisok és Pribicevics pártja között.

### Nincsics külügyminiszter Franciaországba utazott

Nincsics külügyminiszter szerdán este egész váratlanul Marseillebe utazott. Hivatalosan azal magyarázzák Nincsics franciaországi utazását, hogy a külügyminiszter anyja Marseilleben súlyosan megbetegedett, amiről táviratilag értesítették Nincsicset, aki ezért a legrövidebb utvonalon, Genuán keresztül Marseillebe utazott.

Politikai körökben azonban ennek ellenére is nagy politikai fontosságot tulajdonítanak a külügyminiszter franciaországi utjának és azt hiszik, hogy visszafelé Párison át fog utazni, ahol politikai megbeszéléseket fog folytatni. Diplomáciai körökben főképen azért kelt nagy feltűnést Nincsics utazása, mert az utóbbi időben nemcsak a román-francia, hanem a jugoszláv-francia védelmi szerződésről is sok szó esik. Bár ezeknek a szerződéseknek a tervéről szóló híreket már megcáfolták, az angol lapok párisi jelentései mégis fenn tartják a szerződéskötésre vonatkozó komoly tárgyalások hírét.

Azt hiszik, hogy a besszarabiai kérdés teszi szükségessé Nincsics külügyminiszter franciaországi tárgyalásait, mert a jelek szerint Franciaország azt követeli Romániától, hogy tisztázza szomszédainak magatartását egy román-orosz konfliktus esetén.

## A novisadi bank-botrány

Félmillió dinárt sikkasztott a megszökött bankigazgató?

Schmiermund Kálmán, a novisadi *Jevrejska Banka* fiók igazgatójának váratlan eltűnése nagy feltűnést keltett Novisadon és Suboticán, annál is inkább, mert ismerősei nem tartják valószínűnek, hogy az ellene emelt vádaknak komoly alapjuk lenne. — Schmiermund, mielőtt elutazott Magyarországra, két levelet írt, egyiket bankja központi igazgatóságának, a másikat *Gnyatics* Radmillo dr. subotici főkapitányhelyettesnek. A bank igazgatóságához intézett levélben — amelynek megszólítása így hangzik: „Ti bűdös zsidók!” — erélyesen tiltakozik az ellen az eltávozott bankigazgató, hogy őt tegyék felelőssé a pénztári hiányért. *Gnyatics* főkapitányhelyettesnek küldött levelében, amelyet utközben, a vonaton írt és a subotici állomáson adott fel, értesíti *Gnyatics*ot, hogy most készül a határt átlépni, mert bankja igazgatója a Kuks-ügyből kifolyólag hajszát indított ellene. Schmiermund kijelenti a levélben, hogy egyelőre nem tudja még, hová utazik és hogy teljesen ártatlan az intézetnél elkövetett visszaélésekben. „Az igazgatóság mindenáron engem akar felelőssé tenni, — írja — pedig nagyon jól tudják, hogy semmi szerepem sem volt a sikkasztásokban, csak tulságosan biztam hivatalnokaimban.”

Egyik novisadi lap azt írja, hogy Schmiermund Kálmán összesen körülbelül félmillió dinárral károsította meg intézetét és egyes novisadi magánosokat. Ebből a bankfiók hiánya 225.000 dinárt, amiért a legutóbbi rovincsolás alkalmával Schmiermundot tették felelőssé, noha ezt az összeget a megszökött *Kuks* Ödön pénztáros sikkasztotta el. A szarajevói kiküldött, aki a rovincsolást végezte, huszonnégy órai haladékot adott Schmiermundnak arra, hogy a pénzt Kuks rokonaitól

előteremtse. Schmiermund a sikkasztó pénztárnok apósához, *Löwinger* Izidor kereskedőhöz fordult, aki azonban — minthogy veje egy táncosnővel szökött meg és válni készül feleségétől — nem volt hajlandó Kuks sikkasztását megtéríteni. Schmiermund erre hazament, összecsomagolt és elutazott Novisadról.

A *Jevrejska Banka* igazgatósága most különböző vádakkal lép fel

Schmiermund ellen, állítólag hónapokkal ezelőtt elkövetett egy huszonötezer dináros csalást a bank terhére, amelyre csak most jöttek rá. Feljelentést tett a rendőrségen egy főpincér is Schmiermund ellen, akinek ötszáz dinárral tartozik több mint egy hete, valamint *Omalyev* Ranko kereskedő, aki állítólag kétszáz ezer dinárt adott át Schmiermundnak egy új bank alapításának céljaira.

## A magyarság politikai állásfoglalása

A nemzetiségek öt százaléka sem támogat szláv pártokat Nem tudnak eredményt elérni sem a radikálisok, sem az ellenzéki pártok a magyarság között

A választásokat közvetlenül megelőző politikai harcokban és politikai nyilatkozatokban sokat kezdnek a nemzetiségek szerepelni. Ugy a kormánypart, mint az ellenzék a nemzetiségek szavazataitól teszik függővé a vajdasági választási esélyeket és mindkét pártcsoporthoz számít a nemzeti kisebbségek támogatására. Ehhez mérten mindkét részről mindgyakrabban hangzanak el ígéretet és fenyegetéseket arra az esetre, ha a nemzetiségek az egyik vagy másik pártot támogatják, illetve nem támogatják a választásokon. A radikális-párt részéről néhány nappal ezelőtt még a legmegértőbb nyilatkozatok hangzottak el a magyarságról, most pedig *Grgin* Dusan vajdasági radikális képviselő nyíltan megfenyegeti a nemzetiségi választókat arra az esetre, ha az ellenzék támogatná szavazataikkal.

Ugy a radikálisok, mint az ellenzéki pártok a legelőkelőbb agitációt folytatják a vajdasági nemzetiségek között. Az egyes pártok igyekeznek kifelé is demonstrálni, hogy a nemzetiségi választók egyrésze mögött áll. Ilyen okokból köszöntötték legutóbb *Davidovics* Ljubát *Szuboticán* magyar nyelven is a »demokratapárthoz csatlakozott magyarok« nevében. Minthogy a nemzetiségi választókra való hivatkozás mindinkább gyakoribb, a »Bácsme-

gyei Napló« munkatársa igyekezett megállapítani, hogy a vajdasági nemzetiségi választók közül hányan csatlakoztak az egyes szláv pártokhoz? Pontos számszerű adatokkal természetesen nehéz ezt a kérdést megvilágítani, a legjobb értesült helyről szerzett információk alapján azonban meg lehet állapítani a következőket:

A radikális-párt már régebben törekszik arra, hogy a magyarság egyrészt pártkereteibe terelje. Ennek érdekében a párt élénk agitációt folytat s néhány magyar nyelven megjelenő hetilapot is főtart. Ennek az agitációnak eredményeképpen a Vajdaság néhány községében már régebben megalakult a radikális-párti magyarok szervezete. Főképp a kisebb községekben történtek ilyen csatlakozások a radikális-párthoz, egyrészt azért, mert ezeken a helyeken a Magyar Párt helyi szervezete még nem alakult meg, másrészt, mert az ilyen kisebb községekben a jegyzőnek, vagy a szolgabírónak könnyebb beinvitálni a kormánypartba néhány nemzetiségi választót. Mindössze tíz-tizenöt községben sikerült a radikálisoknak ezt az eredményt elérni. Hozzávetőleges számítás szerint mindössze ezer-ezeröttszáz főre tehető a radikális-párthoz csatlakozott magyarok száma az egész Vajdaságban.

A demokrata-pártban hasonló a

helyzet, azzal a különbséggel, hogy a párt csak *Pribicevics*ek kiválása óta kezd fokozottabb agitációt a nemzetiségek között. Így a demokrata-párt még eddig a radikális-pártnál is kevesebb eredményt tud felmutatni, azonban különösen *Szubotica* környékén sikerült a *Davidovics*-pártnak a magyar választók csatlakozását elérni. Hogy a harmadik ellenzéki párt, a *Radics*-párt milyen eredményt ért el, arra még nem lehet választ adni, mert a *Radics*-párt még nem fejt ki választási agitációt a Vajdaságban.

Ugyanez a helyzet a német választók között is, úgy, hogy meg lehet állapítani, hogy a választásokon a nemzetiségi választók legfeljebb öt százaléknak támogatására számíthatnak a szláv pártok a Vajdaságban.

## Aprágai szadista bárónt harmadfél évre ítelték

Halálra kizozta gyermekét

Prágából jelentik: A bécsi *Kadivetz*-ügyhöz hasonló szadista-pórt tárgyalt kedden a prágai törvényszék. *Astrenberg* János báró felesége ellen azt a vádat emelte az ügyészség, hogy *Kremer* Emilia nevű társalkodónőjével együtt halálba kizozta kilenc esztendőskislendnyát.

A három napig tartó főtárgyaláson bebizonyosodott, hogy a bárónt tette elkövetésénél nem anyagi érdek vezette, — a vádhatóság valami örökségi ügygel hozta kapcsolatba a kisleány meggyilkolását — hanem szadista ösztönei kényszerítették az embertelen kegyetlenségek elkövetésére. A tanuvalomások beigazolták, hogy a báró sulyos hisztériában szenved, amióta egy törzsorvos serdülő leány korában Bécsben hipnotizálta.

*Astrenberg* örnagy, aki maga is vádlottja volt a pórnék, előadta, hogy feleségén már 1908-ban örültség jelei mutatkoztak és *Wagner-Jauregg* professzor *Astrenberg*nek elkülönítését ajánlotta a családnak.

A törvényszéki elmeszakértő véleménye szerint *Astrenberg*nek úgy apai, mint anyai részről sulyosan terhelt csa-

## Két regény

Írta: Baedeker

A régi *Kapucinéria*, amely előbb a *Korona-kávéházban* és később a *Kammon*-ban székelt, nem volt olyan fontos társulás mint a hatvanas években támadt s a hetvenesek közepén föloszlott *Kávétörzs*. Ez utóbbi valóságos irodalomtörténeti alakulat volt (persze, csak utóbb, a megszűnése után derült ki róla, hogy az), amaz csak irodalmi. A *Kávétörzs* egyívású, egycélú, azonos becsvágyó, egymással mindenben szolidáris tehetséges fiatal íróknak a militáns csoportosulása, amely maradandó eredményeket produkált a közéletben, a sajtóban, a színpadon s a könyv-irodalomban. — a *Kapucinéria* különböző életkoru, más-más ambícióju, klikket nem alkotó íróknak az alkalmi egyesülése volt csak, amely mélyebb nyomot nem hagyott sehol, legfeljebb a társaság egyes tagjainak a lelkében. (Az enyémben is.) A *Kávétörzs*-társaság nemcsak baráti kör, de az akkori új Magyarország íróinak a komoly és céltudatos tömörülése, amelynek *Berczik* Árpád szerint bevallott és határozott célja is volt: »megteremteni az új, modern Magyarországot.« A *Kapucinéria* készen találta ezt a Magyarországot, nem lehetett hát vele valami nagy terve. Az csak egy *bureau d'esprit* volt, ahol esténként olyan elmés diskurzust folytattak a kapucineresek, aminő tellett fölük. S valami csak tellett, mert sok tehetség iró járt oda, s egyiknek-másiknak volt is mondani-  
valója.

Néha nem egészen értéktelen esztétikai csevegést is lehetett hallani. *Reviczky* Gyula és *Tóth Béla* epésen, Sza-

na Tamás szeliden, *Mikszáth* Kálmán humorosan tárgyalták a fölmerült kérdéseket, s mindenki a temperamentuma szerint vett részt a vitában.

Egyszer például a magyar regényírásról beszélgettünk.

Akkor még — több mint negyven év előtt — a belletrisztikában *Jókai* volt a trónfő, aki mint egyeduralgó ült magas, претенdenselktől nem ostromolt, irodalmi trónusán. Csak *Gyula* Pál mert a *Budapesti Szemlé*ben megtépni a babérjait s a *Pálffy* Albert »polgári« regényeit állítani az ő bravuros írásával szembe. Természetesen mi is ezt a ragyogó nevet emlegettük a vitában legtöbbször, ha nem is azzal a kritikátlan lelkesedéssel, amellyel a fiatalság és a nővilág szokta áhítatosan kimondani, de azzal a tiszteléssel, amely az akkori fiatal írókat a *Mester* tündöklő fantáziájának és imponáló termékenységének a hódolóivá tette.

Az elfismerés még se volt általános. *Reviczky* nemcsak érzékeny lelkű lírikus, de merész és objektív kritikus is volt, aki emellett az elfogultságig kedvelte a német génuoszt, s ennek még a regénytermését is. Így szólt:

— *Jókai* a képzeltető leggyönyörködtebb író, aki egyesíti magában a *Dumas* père s a *Victor Hugo* erényeit és — a szertelenségeit. Fantáziája megéjteti a képzeletünket s a termékenysége bámulatot kelt bennünk kevesetprodukálóknak, de azért — talán éppen a nagy termékenységénél s a gyors munkájánál fogva — nem tud igazán tökéleteset alkotni. Pompás alakjai vannak, de nincsenek gondosan megrajzolt jellemek. Így történik, hogy a mellékfigurái sokszor kitűnők, de a főszereplői gyakran rosszul sikerülnek. A hősei — nők és férfiak egyaránt — csodálatos

lények, valóságos erényközpontok vagy ördögi gonoszok, szóval: nem husvéremberek. Olyan jószágos és annyira elvetemült halandókkal nem találkozunk az életben mint a műyeneket *Jókai* rajzolt el. Szerencsése, s a mi szerencsénk, hogy sok genrefigurával hinti tele a regényeit, akik igazán emberek, s ezek képviselik a valószerű elemet a *Jókai* könyvekben. Másik hibája a nagy írónak, hogy a kompozíciója nem gondos, s ebben a tekintetben nemcsak a színteladasszikus *Freitag* mulja fölül, hanem *Spielhagen* is.

Abban az időben a *Soll und Haben* (*Gustav Freitag*-tól) és a *Problematische Naturen* (*Friedrich Spielhagen*-tól) volt a két legolvasottabb német regény, s az architektónikus kiképzésük csakugyan művészibb volt a mi kitűnőségünk regényfölépítésénél.

Valaki megjegyezte, hogy ha a *Jókai* regényeinél szabályosabban szerkesztettet akarunk olvasni, nem muszáj a szomszédba fáradni. Itt van *mangyárt* a *Károly Béla Beöthy* Zsoltól, amely tagadhatatlanul lege artis készült, bár távolról sem oly vonzó olvasmány mint a *Jókai* regényformában elmondott meséi.

Ekkor *Mikszáth* Kálmán tette be a garast — minden disputánkban övé volt az utolsó szó —, s körülbelül a következőket mondta:

— A *Beöthy* Zsolt regénye meg a *Jókai*é eszenbe juttat két egészen különböző metódus szerinti épült házat. Az egyik a műépítéset minden törvényének a figyelembevételével készült; benne minden a helyén van s a céljának teljesen megfelel, — azt lehet mondani: hibátlan alkotás. A távolságok se nagyok, se kicsinyek, pontosan kimértek,

— minden helyiség akkora, amekkorát a rendeltetése kíván. Igen jól el lehet benne lakni, s az ember megtalál ott minden komfortot, amelyre célszerűség és higiénikus szempontból szüksége van. De nincsen benne semmi, ami látványossággá avatná, semmi olyan kiválóság, ami a szabályszerűsége és a rendszeressége túl érdekelhetné az embert. A lakónak minden kényelmet nyújt, de a vendégnek semmi érdekeset. Az utikönyvek nem fogják megcsillagozni s az idegenek nem kérnek *permesso-t*, hogy megtekintsék. Ilyen ház a »Károly Béla.« A *Jókai* regénye ellenben fantasztikus építmény, ötletszerűen, szeszélyesen konstruálva, esetleg minden terv nélkül megalkotva. A *W. C.* talán olyan helyre épült, ahol kacér női budoárnak kellene lenni, s az istálló arányilag díszesebb az ebédlőnél. A folyosóin könnyen el lehet tévedni, s egy lépcsőt, amely pedig nélkülözhetetlen, a tervező építész elfelejtett a plánumba berajzolni. Nemely szobának hiányos az akusztikája, s egy másikat nem lehet semmiképp ventilálni. És mégis: genálsan épült ház, amely a tornyocskáival messziről feltűnik, a homlokzatával közelről elbájol, s a hibái ellenére is vonzó és érdekes. Ak benne lakik, állandóan érzi, hogy az építmény nem épp tökéletes, s nem egyszer szidja össze az öregapja teremtetését annak, aki a tervét csinálta, de aki mint vendég tekinti meg, el lesz ragadtatva tőle. Ha idegenek jönnek a városba, ide fogják magukat kalauzolatni, ezt fogják megnézni, s nem azt az architektónikus törvények szerint készült szabályosat, amelyhez hasonló egyebütt is látni.

...Ilyen beszélgetéseket folytattunk a *Kapucinériában*.

lábból származik. Már huszonhárom éves korában erős szexuális abnormalitások mutatkoztak rajta.

A bíróság ezután zárt tárgyalást rendelt el és az elmeszakerítő az orvosi vélemény további részét, valamint a házaspár családi életét zárt tárgyaláson ismertette.

Az ítéletet a fő tárgyalás harmadik napján hirdették ki; a bíróság Astrenbergnét súlyos testi sértésért két és féleves fogházra, Krémer Emília társalkodónót, mint bűnrészeszt másfél évi fogházra ítélte. Astrenberget négy hónapi fogházra ítélte a törvényszék, de az ítéletet két évre felfüggesztette. A bíróság indokolásában elfogadta a védelem részéről előterjesztett orvosszakértői véleményt, hogy a kis Günther halálát nem közvetlenül az anyja és társalkodónő kizsárai okozták, hanem előrehaladott tuberkulózis, viszont arra az álláspontra helyezkedett, hogy Astrenbergné szellemi ereje nem szenved olyan defektusban, amely mentesíti őt a tettért való felelősség alól.

## Szubotica új főispánja átvette hivatalát

Csütörtökön teszi le a hivatali esküt

Malagurszki Albe, Szubotica város új polgármestere — mint a *Bácsme gyei Napló* megírta — kedden délelőtt vette át hivatalát, míg Gyorgyevics Radoszláv, az újonnan kinevezett főispán hivatalbalépése kevés halasztást szenvedett, mert a tanári állásától való felmentés kellő időben nem érkezett meg. Szerdán azonban ez az akadály is megszűnt és így szerdán délután már dr. Pletikoszics András volt főispán átadhatta hivatalát utódjának.

A hivatal átadása délután öt órakor történt meg. Pletikoszics az elintézésre váró ügyek természetéről részletesen informálta Gyorgyevics főispánt. Gyorgyevics főispán valószínűleg csütörtökön Beogradba utazik, hogy a hivatalos esküt letegye.

Pletikoszics András dr. volt főispán szerdán délután végleg megvált a közigazgatástól és még a héten átvézi Topolán a közjegyzőséget.

Távózása alkalmával meg kell alapítanunk, hogy nehéz körülmények között igyekezett mindig a város egész lakosságának érdekeit szolgálni. Nagy érdeme van a közrend megszilárdításában is. A város ügyeit mindig szeretettel és komoly becsvágygal karolta föl. Szubotica város közönsége mindig szívesen fog visszaemlékezni Pletikoszics András dr. főispáni és polgármesteri működésére.

## Három heti fogház egy éjszakai igazoltató lelövéséért

Rónay László bűnpörében szerdán ítélezett a budapesti törvényszék

Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék szerdán tárgyalta Rónay László ismert sportember bűnpörét, akit az ügyészség *szándékos emberölés büntette* címén vádolt. Rónay László akkor sodródott az eset középpontjába, amikor Budapest utcáin mindennaposok voltak az éjszakai »igazoltatások«.

Rónay másfél esztendővel ezelőtt éjszaka lakása felé tartott, a Körúton, amikor három fiatalember lezsidózta és igazoltatásra szólította föl. Rónay eleinte kedélyesen fogta föl az éjszakai kalandot és barátságos hangon leintette az igazoltatásokat, de ezek nem tágtottak, tovább zsidóztak és az egyik megf. a Rónay kabátját és rárvallt: »Hé, igazold magad!« Rónay erre energikusan tiltakozott és figyelmeztette a három fiatalembert, hogy vele nagyon megjárhatják. Hevesebb szócsata keletkezett közöttük, a fiatalemberek egyre fenyegetőbben léptek föl,

amire Rónay revolvert rántott, vak-tában elsütötte a fegyvert és az egyik igazoltatónak, Schilling egyetem hallgatónak a hasába lődött a golyó. A másik kettő elszaladt, Rónay maga hívott rendőrt a sebesülthez és Rónayt annak idején letartóztatták, de később szabadlábra került, mert a megsebesült igazoltató *fölgyógyult*.

A szerdai fő tárgyaláson Rónay

László azzal védekezett, hogy *jogos önvédelemből* használta fegyverét. A törvényszék a tanuk meghallgatása után Rónay Lászlót három heti logházbüntetésre ítélte. A bíróság enyhítő körülménynek tekintette az ítélet meghozatalánál, hogy az *éjszakai igazoltatások a büntett elkövetésének idejében mindennaposok voltak* és komoly veszedelmet jelentettek.

## Az Egyesült Államok elnöke világkonferencia összehívását tervezi

Holtponton a német válság megoldása

Párisból jelentik: A *Temps* értesülése szerint a francia kormány már megadta válaszáat a jóvátételi bizottságnak arra a közlésére, amely a legutóbbi csütörtöki ülésen hozott határozatokat tartalmazza. A válaszában a francia kormány előrelátott álláspontot foglalt el; a szakértők jelentéséről alkotott véleménye nem tér el az angol kormány véleményétől. A francia kormány most bevárja, hogy a jóvátételi bizottság meghozza a maga hatáskörébe tartozó döntéseket és ezzel módot nyújtson a végleges terv kidolgozására, aminek megtörténte után fogja megtenni előterjesztéseit.

Coolidge a német jóvátételről

Newyorkból jelentik: Coolidge elnök az *Associated Press of America* évente szokásos dejeunerjén kijelentette, hogy amíg a jóvátételi probléma végleges rendezése nincs megállapítva, *kezdemenyezni fogja egy újabb világkonferencia egybehívását, amelynek a fegyverkezés újabb korlátozásával és a nemzetközi jog kodifikálásával kellene foglalkoznia*. Különösen a tengeraltjáró naszádok, a légi és a száraz-

földi haderő kérdése vár még mindig megoldásra.

Tulbecsülték Németország fizetőképességét

Berlinből jelentik: Schacht dr., a birodalmi bank elnöke, az *Excelsior* munkatársával folytatott beszélgetés során kijelentette, hogy a szakértők munkája vitathatatlanul következetes pénzügyi és gazdasági alapelven épülnek fel. Ugy látszik azonban, hogy *Németország fizetőképességét tulbecsülték azoknak az összegeknek megállapításánál, amelyeket Németországnak az első években kellene fizetnie*. Attól fél, hogy kezdetben nehézségek lesznek, különösen a dologi szolgáltatások pénzügyi fedezésénél. Az antant és Németország közötti tárgyalások tekintetében szükséges, hogy ha nem is végleges egyezmény, de legalább is általános megoldás létesüljön. Egyetlen pillanatra sem szabad megfeledkezni arról, hogy *Németország a szövetségeseikkel különösen pedig Franciaországgal ismét normális gazdasági viszonyba jusson. Igen fontos lenne, ha a szabályozást még a német és a francia választások előtt elintézhették*.

## A noviszadi panamavádak

a városi közgyűlés előtt

A fegyelmi albizottság fogja újból megvizsgálni a vádakat

Noviszadról jelentik: Szerdán délután 4 órakor Noviszad város törvényhatósági bizottsága Szliepčević Milán kerületi főispán elnökléte alatt rndkivüli közgyűlést tartott. A közgyűlés napirendjén annak az anket-bizottságnak jelentése szerepelt, amelyet Noviszad város közgyűlése küldött ki a »Vidovdán« című lap vádjainak megvizsgálására.

A közgyűlés iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg. A közgyűlés megnyitása után Milošević Radoyan törvényhatósági bizottsági tag követelte, hogy Bošnyakovics, Bokšan, Vučetić és Kličin tanácsnokok, Szlavnic főmérnök, hagyják el a közgyűlési termet, miután róluk van szó, ugyszintén követelte, hogy Stefanovics Zsarkó polgármester is távozzék a közgyűlési teremből. A polgármester kivételével az érdekeltektől főtisztviselők elhagyják a közgyűlési termet.

Ezután Popovicki Pavle kifogásolta, hogy a jogügyi bizottság javaslatát osztották szét a tagok között, minthogy az anket-bizottság jelentése bizalmas volt és így a jogügyi bizottság azzal nem foglalkozhatott és véleményt sem alkothatott volna róla.

Stefanovics Zsarkó felvilágosítása után Popovicki Pavle, mint az anket-bizottság előadója terjesztette elő a bizottsági jelentést.

Az anketbizottsági jelentés

22 oldalra terjed és 19 pontban sorolja fel a bizottság megállapításait. A bizottság a jelentésben elsősorban megállapítja, hogy nem igazak azok a Vidovdán által hangoztatott

vádak, hogy a városi tisztviselők között büntetett előéletűek, börtönviseltek vannak. Megállapítja ezután azt, hogy egyes tanácsosok és tisztviselők — így Bosnjakovics tanácsos, Stefanovics Zsarkó dr. polgármester, Slavics főmérnök és Stössel mérnök — egyes vállalatok igazgatóságának tagjai, még pedig részben mint részvényesek, részben pedig mint a város megbízottjai. A jelentés ezzel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy 1921-ben kelt rendelet értelmében a város tisztviselőinek, ahol nem mint a város delegáltjai vettek részt vállalatok igazgatóságában, *le kellett volna mondaniok igazgatósági állásukról*.

A bizottság megállapítja, hogy a tanácsosok az őket ért rágalmak miatt megtették a bűnvádi följelentést. Az is beigazolást nyert — mondja a jelentés — hogy a polgármesteri felhatalmazás alapján a tanácsosok Kličin Pregred tanácsos ellen is bűnvádi eljárást indítottak. A Reiner-féle utlevélügyben a bizottság véleménye szerint Kličin tanácsos nem követett el szabálytalanságot. A két százalékos telekkönyvi átírási illetékek ügyében és a fogyasztási büntetések kirovása körül azonban bizonyos szabálytalanságot lát fenforogni.

A jelentés végül javasolja, hogy az egész ügyet terjesszék a fegyelmi bizottság elé.

A polgármester cáfolja a bizottság megállapításait

Az anket-bizottság jelentése után Stefanovics Zsarkó dr. polgármester terjesztette elő jelentését, amelyben megcáfolni igyekszik a bizott-

sági jelentés pontjait és megállapítja, hogy semmiféle szabálytalanság nem forog fön.

A jogügyi bizottság jelentését Nikolics Branko dr. terjesztette elő. A jelentés hangsúlyozza, hogy az anket-bizottság referátumában semmi olyan adatot nem találtak, amely *fegyelmi eljárást vonhatna maga után*. Azt javasolja, hogy az ügyre vonatkozó iratokat terjesszék a *fegyelmi albizottság elé*.

A két jelentés felett heves vita fejlődött ki. Vujosevics szerint a bizottsági jelentés súlyos visszaéléseket állapít meg. Kérte, hogy az ügyet tegyék át a bírósághoz.

A közgyűlés végül elfogadta a jogügyi bizottság javaslatát és elhatározta, hogy az *ügyet alaposabb megvizsgálás végett átteszi a közigazgatási bizottság fegyelmi albizottsághoz* és ennek újabb jelentése alapján fog a közgyűlés határozni a további teendők fölött.

## Tovább tart a budapesti nyomdász-sztrájk

A munkások elutasították a munkaadók ajánlatát

Budapestről jelentik: A nyomdász-sztrájk ügyében szerdán semmi változás nem állott be. A keddi tárgyalásokról a munkás megbizottak szerda reggel beszámoltak a nyomdászok főbizalmi-tisztületének, amely rövid vita után, titkos szavazással, egyhangulag elutasította a nyomdatulajdonosok azt az ajánlatát, hogy két hónapon belül a bekeparítás nyolcvan százalékára emelik a nyomdászok fizetését.

A nyomdatulajdonosok szerdán tanácskozássra gyűltek össze, amelyen elhatározták, hogy *ajánlatukhoz ragaszkodnak*. A reggeli, a déli és esti lapok nem jelentek meg és valószínűleg holnap sem jelennek meg, miután megegyezésre semmi kilátás nincsen.

## Borzalmas gyilkosság Ómoravicán

Egy tizenöt éves leány meggyilkolta nevelőanyját

Sztaramoravicai tudósítónk jelentése alapján közöltük ma, hogy a sztaramoravicai rendőrség Tomovics községi jegyző vezetésével rejtélyes bűnygyben indított nyomozást. Özvegy Csáti Bálintné, született Morton Julianna 65 éves sztaramoravicai asszonyt ugyanis vasárnap reggel lakása padlásán felakasztva találták. A hatóság előtt azonban az öngyilkosság gyanusnak tűnt fel, mert a jómódban élő idős asszonynak semmi oka nem volt arra, hogy megváltson az élettől. Tomovics jegyző előterjesztésére ezért elrendelték Csáti holttestének a felboncolását. A boncolás alkalmával megerősödött az a gyanu, hogy az asszonyt meggyilkolták és a tettesek csak azért akarták az öngyilkosság látszatát kelteni, hogy ezáltal eltérjék magukról a gyanút. A boncoló orvosok ugyanis az asszony gyomrában mérget találtak.

A boncolás eredménye alapján a sztaramoravicai rendőrség széleskörű nyomozást indított a gyilkosok kézrekerítésére. Mindenki tudta a községben, hogy Csáti nagy összegeket áldozott jótékonyra és lakásán is állandóan árva gyermeket tartott, akiket felnevelt. A rendőrség abban az irányban indította meg a nyomozást, hogy nem-e valamelyik neveit gyermeke végzett jótétevével. A nyomozás szenzációs eredménnyel végződött. Kiderült

## A Pribicsevics-párt az új suboticei főispán és polgármester ellen

Ki lesz az új főkapitány?

Beogradból jelentik: Gyorgyevics Dragoszláv suboticei főispán és Malagurszki Albe polgármester kinevezésével úgy látszik még nem zárultak le a városházi választások aktái. Ezeknek a régen esedékes kinevezéseknek a perfektuálása ugyanis nagy meglepetést és elégedetlenséget váltott ki a radikálisokkal most koalícióban levő önálló demokraták köreiben. Pribicsevics hívei azt állítják, hogy a radikálisok ezekkel a kinevezésekkel megszegtek a két párt között létrejött megegyezést, mert Szrskics belügyminiszter megkérdezésük nélkül fuit accompli elé állította őket.

Az önálló demokraták nemcsak azt kifogásolják, hogy mind a két vezető állást radikális párti politikussal töltötték be, hanem a kinevezett főispán és polgármester személye ellen is kifogásaik vannak. Különösen Malagurszki Albe polgármestersége ellen van kifogásuk, akit nem tartanak alkalmasnak ennek az állásnak a betöltésére. Malagurszki ellen főleg azt hangoztatják, hogy a város négy száz holdas palicsi földbirtoka az ő vezetése alatt teljesen leromlott.

A suboticei rendőrfőkapitányi állás betöltésére még mindig nem történt meg a döntés. Az előjelek szerint ez az állás föltétlenül az önálló demokratáknak fog jutni. Az állásra több jelölt van kombinációban, közöttük Zsizsa Sándor jelenlegi verseci főkapitány, Vukics Ferenc suboticei rendőrfőkapitány és Lepedát Milivoj sztaraikanizsai rendőrfőkapitány. Emlégetik Jakovljevic pancsevói főkapitányt is. Értesülésünk szerint azonban meglepetés nincsen kizárva, amely esetben egy olyan jelölt nyerné el az állást, aki a közelmúltban már előkelő állást töltött be a suboticei rendőrség kötelékében.

## Nagyszabású vámcsalást nyomoz a suboticei rendőrség

Öt gyanúsítottat vettek őrizetbe — Löwenthal Henrik nagykereskedőt szabadlábra helyezték

Kedd óta a suboticei rendőrség egy nagyszabású vámcsalás ügyében nyomoz. A nyomozás szálai Löwenthal Henrik suboticei nagykereskedőhöz vezetnek, aki ellen az a gyanu merült föl, hogy néhány vámtiszttel és Molnár Brunó postatisztával egyetértésben a külföldről érkezett árukat hamis bevallás alapján vámmoltatta el és ilyen módon nagyobb összeg erejéig károsította meg a kincstárt. A nyomozás során a suboticei rendőrség Löwenthal kedden éjjel őrizetbe vette. Szerdán még négy gyanúsítottat, köztük két vámtisztet is őrizetbe vett a rendőrség.

A kihallgatások során Molnár Brunó postafőtiszt és dr. Schattler Manó speditőr ellen az a gyanu merült föl, hogy a visszaélésekben mint közvetítők segédkeztek.

Molnár Brunó, amikor kedden értesült arról, hogy a visszaéléseket leleplezték, megszökött Szubotica-ról. A rendőrség telefonértesítésére azonban Noviszadon a vonatban tartóztatták és szerdán reggel Szubotica-ra szállították. Szerdán dé-

előtt őrizetbe vette a rendőrség Schattler Manót is. Mindketten beismerték, hogy Löwenthalnál kisebb-nagyobb összegeket kaptak, amelyeknek egy harmadrészén öt ketten osztottak, két harmadrészét pedig a velük összejárású vámtisztnek adták. Megnevezték azt a négy vámtisztet is, akik lehetővé tették a visszaéléseket. A vámtisztek közül ketőt szerdán őrizetbe vett a rendőrség, azonban ezek tagadják, hogy tudomásuk volt a visszaélésekről.

A rendőrség dr. Gnyatics főkapitány-helyettes vezetése mellett azon fáradozik, hogy a vámtisztek szerepét tisztázza és a korábban esetleg elkövetett visszaéléseket is kiderítse. Löwenthal üzleti levelezéseit, számláit, vámnyilatkozatait lefoglalták és ezeket az okmányokat felülvizsgálták.

A rendőrség szerdán egész délután és este is folytatta a nyomozást és a kihallgatásokat, melyeknek befejezése után szerdán este 10 órakor Löwenthal Henriket szabadlábra helyezték. Az eljárás vesztegetés miatt tovább folyik ellene.

## Szubotica volt főkapitánya a büntetőbiróság előtt

Miatov Milorád dr. bűnügye — Hivatali hatalommal való visszaéléssel és ügyvédi vétséggel vádolja az ügyészség

Csütörtökön kezdődik a suboticei törvényszéken Miatov Milorád dr. ügyvéd volt rendőrfőkapitány bűnügyének főtárgyalása.

A vád szerint Miatov Milorád dr. 1919. év végén több suboticei lakostól, akiknek miniszteri rendelet alapján el kellett volna hagyniok a várost, pénzbeli jutalmat fogadott el azért, hogy ne foganatosítsa a kiutasításukat. Ennek lebonyolításánál Knoll Ábrahám, — akkori suboticei pálinkakereskedő, jelenleg bécsi lakos, — volt a közvetítő a felek és Miatov között.

Gingold Sámuel és Reisz Dávid egyenként 10—10.000 koronát adtak, Lórián Izsák 12.000 koronát, Schächter Zsigmond 4000 koronát, Kohn Samu 12.000 koronát, Fischer Mór 12 és 15.000 korona közötti összeget. Ugyancsak 1919. év május havában, — szintén Knoll Ábrahám

utján — Tumbász Sándortól 1000 koronát kapott, hogy Tumbász sógorát, Horovicz Ferencet, — aki a rendőrségen le volt tartóztatva — szabadon bocsássa. Lehner Aladár, — aki engedély nélkül jött Magyarországból — rokona, Buchwald Samu utján, Knoll közvetítésével, 1000 koronát adott. Maga Knoll Ábrahám és a felesége is ki voltak utasítva. Ezek 1000 koronát adtak.

Az államügyészség a büntető törvény 467. szakasza alapján hivatalos hatalommal való visszaélés vádját emeli Miatov ellen. Ezenkívül az ügyészség a büntető törvény 482-ik szakaszába ütköző ügyvédi vétség elkövetésével is vádolja Miatovot, amit azzal követett el, hogy 1922. év januárjában, — mint ügyvéd — megbízást fogadott el Laušev Budinkától, férje, Laušev Rada gondnokság alá helyezése ügyében és

ugyanis, hogy legutóbb egy Baranyai Mariska nevű 15 éves árvalányt tartott a házában, akit annyira megkedvelt, hogy végrendeletileg is gondoskodott felőle és egész vagyonát örökösévé tette. A végrendeletéről tudott Baranyai Mariska is, aki azonban néhány hónappal ezelőtt megszökött nevelt anyja házából és vadházasságra lépett Csátiné egyik szomszédjának 17 éves fiával, Boros Lajossal. A fiatalok később visszatértek Csátinéhez, aki lakást adott nekik és továbbra is segítette őket, a végrendeletet azonban megsemmisítette.

Baranyai Mariska megtudta, hogy nevelt anyja megsemmisítette azt a végrendeletet, amelyben általános örökösévé tette. Közölte ezt Borossal is és együtt borzalmas tervet eszeltek ki, hogy megszerezzék az asszony vagyonát. Előbb elkészítettek egy hamis végrendeletet, utána pedig szombaton este megmérgezték Csátinét. Az öreg asszony a méregtől rendkívül sokat szenvedett, elgyengülten ágynak dőlt, mire a gyilkosok megölték. A meggyilkolt asszonyt azután felvitték a padlásra, ahol felakasztották a tetőgerendára.

Boros Lajos és Baranyai Mariska, akiket a gyanu alatt még kedden őrizetbe vettek, beismerték tettüket és részletes vallomást tettek.

A gyilkosságról értesítették a suboticei ügyészséget is, ahol újabb boncolást rendeltek el és ezért kedden exhumálták Csátiné holttestét. Az exhumálás alkalmával megállapították, hogy az asszonyt kézzel fojtották meg és azután akasztották fel.

A gyilkosokat átkísérték a suboticei ügyészség fogházába.

## A vajdasági

### képzőművészek

Kiállítás rendeznek a Vajdaság nagyobb városaiban

Somborban pénteken nyílik meg a tárlatuk

A Vajdasági Képzőművészek Egyesületének suboticei kiállítása kedden este lezárult. A szereplő művészek, akik a tavalyi bántó közömbösséget felejtve nagy optimizmussal rendezték meg az idei tárlatot, ismét keservesen csalódtak. A közönség csak gyéren látogatta a gazdag és nívós kiállítást, amelynek anyagából ugyszólván semmi sem kelt el ebben a gazdag városban, ahol ugylátszik mindenre telik, csak — művészetre nem.

Azok a festőművészek, akik Szubotica-ban, a suboticei közönség művészet-pártolásában most már minden hitüket elvesztették, elhatározták, hogy szerencsét próbálnak a Vajdaság nagyobb városaiban, ahol talán jobban megbecsülik majd a művészet vajdasági robotosait. Az első kiállítást Somborban rendezik meg — valószínűleg a Vadász-kürtben — amelyen részt vesz a Vajdasági Képzőművészek Egyesületének valamennyi tagja, névszerint: Lenkei Jenő, Balázs Árpád, Farkas Béla, Geréb Klára, Fischer Marcell, Oláh Sándor, Baranyai Károly, Kopilovic és Bicskei Péter. A kiállítás pénteken nyílik meg és körülbelül egy hétig fog tartani. Somborból még májusban Noviszadra mennek át, utána pedig Bečkerekben rendeznek kiállítást a vajdasági képzőművészek, akiknek az a terve, hogy amennyiben ezekben a városokban az erkölcsi siker mellett anyagi eredményt is érnek el, a kiállítás-turnét kiterjesztik Óbecsére, Szentára és Kikindára is.

A festők remélik, hogy a Vajdaság többi városaiban nem fognak beletűködni a közömbösségnek abba az áttörhetetlen falába, amelyről a leglelkesebb művészi törekvések is leperegnek.

ugyanekkor Laušev Radától is fogadott el megbízást.

Miatov Milorádon kívül vádlóként szerepelnek: Pandzics Félix, aki mint városi hivatalnok 50 korona jutalmat fogadott el egy utazási engedély kiadásáért, Krunic Szimó, — aki Horovicz Mátyástól 100 korona jutalmat fogadott el egy engedély kiállításáért és Horovicz Mátyás, aki a 100 koronát adta.

A főtárgyalást Pavlovics István törvényszéki elnök fogja vezetni, a tanács tagjai Carevič Vlahó és Gyorgyevič Jován törvényszéki bírák lesznek. A közvédat Nedeljko-vics Milos dr. — kirendelt ügyész — fogja képviselni. Miatov védelmét Piskulič Zvonimir dr. látja el.

Mint tanuk meg vannak idézve a főtárgyalásra Knoll Ábrahám, továbbá Reich Dávid, Gingold Samu, Lórián Izsák, Schächter Sámuel, Fischer Mór, Tumbász Sándor, Buchwald Samu, Nagy Ödön dr., Jovanovic Milorád, Laušev Budinka, Helén, Milos és Rade, Aradszki Gyuró, Lehner Aladár, Knoll Ilonka, Blažič György, Bacsić Vince, Majnszki Koszta dr., Steiner József, Raics Milán, Ezenkívül szintén mint tanuk vannak idézve: Karapancsics Antun, Kovacsevics Boldizsár és Kertész Jakab, Lazarev Grga, Schwimmer Lipót, Prsić Neszto és László Géza.

A tárgyalás két napra van kitűzve. A tárgyaláson csak belépőjeggyel lehet megjelenni.

## Széchenyi püspök

hagyatékából tizenhét vagon ingóság eltűnt

Bukarestből jelentik: Széchenyi Miklós grófnak, a nemrég elhunyt nagyváradi püspöknek — akinek irredenta szellemű végrendelete, mint a Bácsmegyei Napló annakidején megírta, nagy feltűnést keltett egész Romániában — hagyatéka körül különböző bonyodalmak támadtak. Amikor ugyanis a hatóságok leltározni kezdték a hagyatékot, megállapították, hogy az ingó vagyon tetemes része nincs a helyén. Széleskörű nyomozás indult meg annak kiderítésére, hogy hová tűntek el a hiányzó értékek és megállapítást nyert, hogy Széchenyi püspök ingóságait tizenhét lezárt vagonban halála után átszállították Magyarországra.

A Dimineata jelentése szerint azonban ezzel a megállapítással nem fejeződött be az ügy, a román kormány ugyanis a magyar kormánytól követelni fogja az elhalt püspök magánvagyonának zár alá helyezését, miután a püspök a kormány álláspontja szerint illetéktelenül rendelkezett a püspökség tulajdonát képező vagyonnal, egyszersmind bizottságot nevezett ki annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a püspökség vagyontárgyainak elszállítása miatt.

A bizottság mindenekelőtt azt fogja megállapítani, hogy mit kapott tényleg a püspök tizenhárom év előtt, mikor átvette a püspökség vezetését. A püspökség ingatlana 189.000 holdból állott, ebből 130.000 hold erdőség. (A kisajátítás után 850 hold maradt.) Az egyes kánonokoknak is egyenként 60.000 hold földjük volt. Maga a püspöki rezidencia rendkívül nagy 365 ablakos épület, közel száz szobával, amelyekben egyedül a püspök és a személyzet lakik.

A Dimineata szerint Széchenyi püspök a püspökség több ingatlanát eladta, anélkül, hogy a törvény értelmében kikérte volna a kormány engedélyét. Mindezeket a szerződéseket megsemmisítik és az új tulajdonosok kötelesek lesznek a megvásárolt földeket visszabocsátani a püspökség tulajdonába.

# HIREK

•••

— **A Suboticei Magyar Párt gyűlése.** A Magyar Párt suboticei szervezete 1924. évi április 27-én, vasárnap d. u. 2 óraker négyü-  
lést tart a selyemgubó-gyár mel-  
letti téren a VII. és VIII. kör, a  
halasi- és majsai-szőlők közötti  
magyarság részére. Az elnökség.

— **Felhívás!** Az Országos Ma-  
gyar Párt suboticei szervezete,  
tekintettel a nagy érdeklődésre,  
mely a május 4-iki nagygyűlés  
iránt nyilvánul, fölkéri azokat az  
urakat, akik a hivatalos kiküldöt-  
teken kívül Becskerekre óhajtan-  
ak utazni, ez iránti szándékukat  
az Országos párt irodájában be-  
jelenteni sziveskedjenek, hogy  
megfelelő elhelyezésükről kellő  
időben gondoskodás történhessen.  
Az elnökség.

— **Díjmentesen kapnak utlevelet  
az idegen optáltak.** Beogradból jelen-  
tik: A belügyminisztérium rendeletet  
küldött a közigazgatási hatóságok-  
hoz, amelyben elrendeli, hogy a trianoni  
békeszerződés alapján mindazok szá-  
mára, akik idegen állam javára optál-  
tak és ennek alapján el akarnak köl-  
tözni az ország területéről, bélyeg és  
díjmentesen kell az utlevelet kiállítani.

— **Egy évig tart az angol-orosz  
konferencia.** Londonból jelentik: Az  
*Evening News* munkatársa előtt az orosz  
szovjetdelegáció egyik tagja kijelen-  
tette, hogy az angol-orosz konferencia  
minden valószínűség szerint igen hosszú  
ideig, esetleg egy évig, sőt talán annál  
is tovább fog tartani.

— **Az angol munkáspárt Európát  
egy államközösségbe akarja egyesí-  
teni.** Londonból jelentik: A függet-  
len munkáspárt yorki konferenciáján  
elhatározták, hogy ajánlani fog-  
ják Európa valamennyi nemzetének,  
hogy az amerikai Unio mintájára  
egyesüljenek egy államközösségbe.

— **Amnesztia Bulgáriában.** Szófiá-  
ból jelentik: A szobranje elfogadta a  
kormány által beterjesztett törvényja-  
vaslatot, amelyben amnesztiát biztosít  
mindazoknak, akik az 1923. június 1. és  
szeptember 1. közötti forradalmi fölkelésben  
résztvettek. A fölbujtók és a fölkelés  
vezetői, számszerint negyvenen, vala-  
mint a Radoszlavov-kormány volt tagjai  
nem részesülnek kegyelemben.

— **Több állam elismerte a görög  
köztársaságot.** Athénből jelentik, hogy  
az Egyesült Államok és Belgium kor-  
mánya elismerte az új köztársasági kor-  
mányt. Párisból az a jelentés érkezik,  
hogy az athéni francia követ felhatal-  
mazást kapott kormányától, hogy ismerje  
el az új görög köztársaságot, mi-  
helyt a görög kormány az erről szóló  
hivatalos jegyzéket hozzá juttatja. Egy  
harmadik hírforrás ugyanakkor azt jelzi,  
hogy Belgium máris elismerte a görög  
köztársaságot.

— **Lossow tábornok Törökország-  
ban.** Baseli jelentés szerint Lossow tá-  
bornok Kopenhágába érkezett, ahonnan  
folytatja útját Konstantinápoly és An-  
gora felé. Lossow tábornok, aki a vi-  
lágháború idején, 1916-ban, mint ka-  
tonai attasé tartózkodott Törökország-  
ban, szoros barátságot kötött Kemal  
pasával s most kiképzőtiszt állást fog-  
lal el a török hadseregben.

— **Elhalasztották a csantaviri vásárt.**  
Csantavirról jelentik: A tavaszi vásárt bi-  
zonytalan időre elhalasztották.

— **Újra felszerelik a módosi vil-  
lantelepet.** Módosról jelentik: Módos  
község lakossága akciót indított, hogy  
a villantelepet, melyet a románok ki-  
vonulása előtt leszereltek, tulajdonosa  
újra üzembe helyezze. Ha a tulajdo-  
nossal a tárgyalások nem vezetnek  
eredményre, a község maga fogja a vil-  
lantelepet felszereltetni.

## Budapesten megkezdődtek a jugoszláv-magyar tárgyalások

A beográdi tárgyalásokat május 1-re halasztották

Budapestről jelentik: A magyar-  
jugoszláv közvetlen tárgyalások  
Budapesten szerdán megkezdődtek.  
Az albizottságok együttes alakuló  
ülései után azonnal megkezdtek az  
érdemleges munkát. A tárgyalások-  
kon jugoszláv részről dr. Popovics  
Tihomir budapesti követ mint el-  
nök, dr. Aranyicki Sztanko, a sem-  
mitőszék elnöke, dr. Stampar köz-  
egészségügyi minisztériumi osz-  
tályfőnök, a pénzügyminisztérium  
részéről dr. Stelek pénzügyi taná-  
csos és dr. Nagy Josip zagrebi le-  
véltáros vesznek részt.

**Nincs még előkészítve  
a beográdi tárgyalások  
anyaga**

Beogradból jelentik: Szerdán kel-  
lett volna Beogradban és Budapes-  
ten egyidejűleg megkezdődni a ju-  
goszláv-magyar tárgyalásoknak, a  
tárgyalások megnyitása azonban  
meglepetésszerűen elmaradt. A kor-  
mányhoz közelálló lapok szerint  
*Nincsiés* külügyminiszter kívánsá-  
gára halasztották el a tárgyalások-  
kat május 1-ig, mert a külügyi-  
miniszter úgy találta, hogy a tárgya-  
lások anyaga még nincs kellőképpen  
előkészítve. Megbízható helyről  
szerzett információink szerint a tár-  
gyalások elhalasztása a jugoszláv  
delegáció vezetőjének, Perics Ninko  
volt igazságügyminiszter kívánsá-  
gára történt, aki csak kedden vál-  
lalta el véglegesen a megbízatást,  
kijelentette azonban, hogy időt akar  
szerezni a tárgyalások anyagának

behatóbb áttanulmányozására. A  
tárgyalások elhalasztása egyébként  
a nagyszámu jugoszláv delegáció  
tagjainál is kedvező fogadtatásra  
talált, mert így a husvéti ünnepe-  
ket családjuk körében tölthetik el.

A tárgyalásokat magyar részről  
sietették, de forszírozta azokat Po-  
povics Tihomir budapesti jugoszláv  
követ is. A szerdai megnyitás elma-  
radásáról telefonon értesítették Po-  
povics budapesti követet, akinek si-  
került az üzenetet a már utra kész  
magyar delegációval közölni úgy,  
hogy az sem utazott még el.

A jugoszláv delegáció tagjai  
egyébként szorgos tanácskozásokat  
folytatnak egymás között az anyag  
előkészítésére. A beográdi tárgya-  
lásokon mint vendéglátó, a ju-  
goszláv delegáció fogja a konvenciók  
tervezeteit benyújtani, amelyek az-  
után a tárgyalások alapjául szolgál-  
nak, a budapesti tárgyalások any-  
gát a magyar delegáció készítette  
elő.

A tárgyalások anyagát már több  
izben ismertette a *Bácsmegyei Napló*  
Különösen a *Vaidaság szempontjából*  
nagyon sok fontos kérdés kerül  
májd eldöntésre. A jogi személyek,  
megyék, városok, községek stb. va-  
gyonának az elosztása is szóba fog  
kerülni és így nemcsak *Bácsbodrog-  
és Torontálmegye kettéosztott va-  
gyonának, hanem a suboticei ha-  
tárnál, helyesebben a határon túl*  
került városi birtokoknak a sorsa is  
itt fog eldőlni.

— **Nagy vasúti szerencsétlenség  
Svájcban.** Baselből jelentik: A svá-  
ci Bellinzona állomás mellett két  
gyorsvonat összetűközött. Öt vas-  
utas és huszonegy utas meghalt. Az  
összeütközésnek hat súlyos és har-  
minc könnyű sebesültje is van, aki-  
ket a szentgotthardi kórházba száll-  
ítottak. A holttestek annyira meg-  
szeszenedtek, hogy a személyazo-  
nosságukat nem lehet megállapítani.  
A halottak között van hír szerint  
Della Tore kopenhágai olasz követ is.

— **A suboticei Francia Klub hang-  
versenye.** A suboticei Francia Klub  
május 10-én nagyszabású hangversenyt  
rendez a városi színházban. A műsort  
a rendezőség elsőrangú művészi szá-  
mokról állította össze. Közreműködik  
Frank Cézár, a kiváló zongoraművész is.

— **Rehabilitált kikindai rendőrka-  
pitány.** Kikindáról jelentik: A »Bal-  
kan« című beogradi lap legutóbb  
éles támadást intézett *Markovics*  
Pera kikindai rendőrkapitány ellen,  
mert az állítólag úgy nyilatkozott,  
hogy ezentul szigorúan fog eljárni  
a srmások ellen. A lap ezzel kap-  
csolatban a legsúlyosabb vádakat  
emelte *Markovics* ellen. A vádak  
kivizsgálására a belügyminisztérium  
Kikindára küldte *Bubimirovics* Zsi-  
vanin felügyelőt, aki a tanuk kihall-  
gatása és a vizsgálat lefolytatása  
után tisztázta a rendőrkapitányt az  
ellen emelt vádak alól.

— **Visszafizetik Szentán a jogtalanul  
kivetett adókat.** Szentáról jelentik: A  
szentai adóhivatal közlése szerint mind-  
azoknak, akik 1923 április 25-től 1923  
december 28-ig terjedő idő alatt a jogtala-  
nul kivetett adót lefizették, azt teljes ösz-  
szegében vissza fogják téríteni.

— **Stradiváriust lopott.** Megemlé-  
keztünk arról, hogy egy noviszadi  
cigányprimás nagyértékű Stradivá-  
rius-hegedűt vett egy ismeretlen  
embertől. Mint most Noviszadról je-  
lentik, a rendőrség megállapította,  
hogy a Stradiváriust gróf *Csekonics*  
zsombolyai birtokáról lopta *Hegyi*  
*Antal* zenész. Hegyit letartóztatták.

— **Újra felszentelték a Bajai-uti  
temetőt.** A Bajai-uti temetőben, közel  
a Piukovics-kápolnához, mint jelentet-  
tük, kedden délután felakasztotta ma-  
gát *Vinkovics* Premeter József subo-  
ticei kőműves-vállalkozó. Az öngyilkos-  
sággal, a katolikus egyház hivatalos  
felfogása szerint a temetőt — amely  
szent hely — szentségtelenítés érte  
és az egyházi törvények értelmében  
ilyen esetben a temetőt újra fel kell  
szentelni. A Szent-Teréz plébánia a  
Bajai-uti temető — ahol az öngyil-  
kosság történt — újrafelszentelését  
szerdán délelőtt végezte el. *Vojnich*  
*Tunics* Antal káplán két minisztránssal  
kilenc óra után megjelent az öngyil-  
kosság helyszínén és az előirt  
szertartás befejezése után a temetőt  
felszentelte. Az öngyilkos *Vinkovics*  
Premeter József temetésén egyházi  
személy nem vesz részt.

— **Terméskilátások Szentán.** Szentáról  
jelentik: A szentai terméskilátások igen  
kedvezőtlének. A buza sokat szenvedett a  
fagy miatt és a kukoricaültetést erősen  
hátráltatják a nagy esőzések. Szerda dél-  
után tízperces jégeső volt Szentán, amely  
az összes barackvirágokat leverte.

— **Szabadon engedték a lopással  
meggyanusított kereskedelmi utazót.**  
A suboticei rendőrség vasárnap éjjel  
letartóztatta *Suldi* József suboticei ke-  
reskedelmi utazót, akit a *Kichler*-féle  
vendéglő főpincére följelentett, hogy  
ellopta a pénztárcáját. A nyomozás fo-  
lyamán megállapították, hogy *Suldi*  
annyira ittas volt, hogy a pénztárcáról,  
amelyet a főpincér kezéből kapott ki,  
azt hitte, hogy az övé és így merült  
föl az a gyanu, hogy a tárcát elakarta  
tulajdonítani. *Suldi*t a rendőrség szer-  
dán délelőtt szabadon engedte.

— **Halálozás.** Kikindáról jelentik: Zala-  
szentgróti *Szalay* Jenő, a kikindai gimná-  
ziumnak 32 éven át volt rajztanára ked-  
den este 59 éves korában meghalt. A ki-  
váló rajztanár, amióta a katedrát kénytel-  
en volt elhagyni, a festészetnek élt és  
több sikeres kiállítást rendezett Beograd-  
ban, Zagrebben, Becskereken, Noviszadon  
és Kikindán. Temetése esütörtök délután  
három óraker megy végbe.

— **A bukarest—párisi légi utazás új  
díjszabása.** A francia-román légi forgalmi  
résztársaság a Bukarest—Pancevó—  
Páris közt közlekedő repülőgépek menet-  
díját megváltoztatta. Az új díjszabás sze-  
rint Pancevóról Budapestre 156 francia  
frankba (802 dinárba), Bécsig 325 frank-  
ba, Strassburgig 1235, Párisig 1495 és Bu-  
karestig 260 francia frankba kerül az uta-  
zás.

— **Az angol birodalmi kiállítás  
megnyitása.** Londonból jelentik: A  
wembley-i Stadionban szerdán délelőtt  
féltizenkét óraker nyitotta meg a ki-  
rály az angol birodalmi kiállítást, a  
világ eddigi legnagyobb kiállítását. A  
király beszédét, valamint a kiállítás  
elnökének, a welsi hercegnek meg-  
nyitóját dróttalan távirón röpitették szét  
az egész világba. A megnyitáson negy-  
vennégy templomi énekből össze-  
tett énekkar működött közre. A kiállítá-  
són résztvevő tizennyolc dominium  
és valamennyi gyarmat. A megnyitón  
az egész diplomáciai testület és a  
külföldi sajtó képviselői is megjelentek.

— **A becskerei Ady-társaság matinéja.**  
Becskekéről jelentik: A becskerei Ady-  
társaság április 27-ikén, vasárnap délelőtt  
11 óraker matiné-t tart a Kaszinó helyisé-  
gében. A matiné-n Kernné Végh Vilma  
tart felolvasást, azonkívül több szavaltat  
és énekszám szerepel a műsoron.

— **Új vezérkönyv az elemi iskolák III.  
és IV. osztálya számára.** Nesics Bran-  
kó, a veliki-kikindai állami elemi iskola  
igazgató tanítója a természetrajzot, fizi-  
kát, egészségtant és gazdaságtant felölelő  
új vezérkönyvet irt az elemi iskolák III.  
és IV. osztályai számára. A könyv ma-  
gyar és német nyelven jelenik meg és az  
ára 20 dinár lesz. Előjegyzéseket elfogad  
a szerző Kikindán.

— **Franciaország nem avatkozik  
Szovjetország belügyeibe.** Pá-  
risból jelentik: *Poincaré* táviratot  
intézet *Csicserin* orosz külügyi nép-  
biztoshoz és közölte, hogy a francia  
tudósok emlékirata, amelyben a ki-  
evi elitéltek részére kegyelmet kér-  
tek, nem jelenti Franciaország be-  
avatkozását Oroszország belső  
ügyeibe. Hivatkozik április 9-én a  
szénatásban elmondott beszédére, a  
melyben már kijelentette, hogy  
Franciaország nem akar Szovjet-  
ország belső ügyeivel foglal-  
kozni, annál kevésbbé, mert Fran-  
ciaországnak a jelenlegi Orosz-  
szághoz nincsen semmi köze. Az  
orosz kormány ügye, hogy az em-  
beriség szempontjait a kievi eli-  
tétekkel szemben figyelembe ve-  
szi-e vagy sem, az ellen azonban a  
francia kormány határozottan tilta-  
kozik, hogy a szovjetkormány a ki-  
evi elitéltek egyrészét úgy állítsa  
be, mintha azok Franciaország ré-  
szére kémkedtek volna.

— **Új vonatok a Bácsban.** Becskerek-  
ről jelentik: A suboticei vasutigazgatóság  
érintette a becskerei Gyárosok és Ke-  
reskedők Egyesületét, hogy a kereskedők  
akciója folytán május 1-étől kezdve új  
vonatpárt fog indítani Pancevó—Vrsac,  
valamint Vrsac és Kovin között. Az igaz-  
gatóság közli, hogy mozdonyhiány miatt  
egyelőre nem indíthat több vonatot. A  
becskerei Kereskedők Egyesülete elhatá-  
rozta, hogy a kormányválság megoldása  
után küldöttségileg kémi fogja a közle-  
kedésügyi minisztériumot, hogy a bán-  
sági közlekedés megjavítása végett adjon  
mozdonyokat a suboticei igazgatóságnak.

— **A világhörül repülők útja.** Lon-  
donból jelentik: A világot keresztül  
repülő angol expedíció kedden Bag-  
dadba érkezett. A repülők a Perzsá-  
ból felé folytatják útjukat.

— **Működvelő előadás Topolán.** A To-  
polai Sport működvelő gárdája e hó 21-én  
este előadta a »Gyurkovics lányok« című  
vigjátékot. A hallgató közönségnek kedé-  
lyes estét szerzett: *Árpády* Margitka,  
*Tölgyesi* Etuska, *König* Bözsike, *Langhof*  
*László* és *Szalay* Ernő. A zenekar élén  
*Miklós* mester dicséretet érdemel.

— **Ludendorff tábornok emlékkönyvet** ir. Berlini lapok jelentése szerint **Ludendorff** tábornok, aki védőjének kíséretében kedden Göttingába érkezett, kijelentette, hogy a **Hitler-pörrel** kapcsolatos szerepéről legközelebb könyvet szándékozik kiadni.

— **Időjárás.** (Popovics György közoktatási inspektor jóslata): Éjjeli fagy, dacára az estéli csipős (50) hidegnek, s a derűtségnek nem valószínű, azt a ködfeloldás megakadályozza. Szent György napja még változó lesz, helyenkénti csapadékkal s azzal a kilátással, hogy buzszentelésre szép időt kapunk. Nagyszombalon a Falb-szerinti kritikus napok egyik elsőrendűje volt. Teliholdkor ugyanis a Hold oly közel jutott a földhöz, aminél közelebb már alig is szokott jutni, még pedig a föld és a Nap közös vonzása következtében oly rövid idő alatt, amelyenél szintén alig van gyorsabb közeledés. Ami pedig még mindezt fokozza, az, hogy a két égitest ugyszólván teljesen egyesítette hatását: a Nap holdtölekor az Atlanti óceán egyik legnagyobb mélysége fölött állott, a Földfoki szigetektől nyugatra, a Hold pedig az ellenlábask fejeteje fölött, csaknem ugyanannyi fokkal délre az egyenlítőtől. Hoitsy kutatásai szerint ilyenkor ugyanazon délkörön légköri árapály keletkezik (jobbán mondva: a jelzett pont körül hullámosan), amely befolyással lehetett a mi e pár napi időjárásunkra is — annál is inkább, mivel Cholnoky kutatásai szerint ebben az év-táiban nem jut el hozzánk az ázsiai monszun hatása, hanem most az Atlanti óceán befolyása alatt állunk.

— **Újra felépítik a tomaseváci Temeshidat.** Becskerekéről jelentik: Tomasevánál a Temesen át vezető hidat annak rossz állapota miatt a hatóságok az összel lezárták. A becskerei megyei mérnöki hivatal a napokban megkezdte a hid újráépítését. Az új hid 86 méter lesz. A munkálatok, melyek két hónapig tartanak, 200.000 dinárba fognak kerülni.

— **A budapesti posta tréfája.** Budapestről jelentik: Vass József népiéleti miniszter legutóbbi nevénapján nagyon sok üdvözlő levelet kapott. Gratuláló levelet küldött a miniszternek a Ranolder-intézet is. A levelet Vass József sértetlenül kapta meg. Amikor a miniszter felbontotta, az abban írt szöveg nyersen át volt huzva és föléje markáns betűkkel ez volt írva: »Fordíts!« A tulsó oldalon durva szövegezésben fenyegető levelet írt valaki a miniszterhez. Egyebek közt azzal fenyegették, hogy ha Márfyékát, a letartóztatott erzsébetvárosi merénylőket nem bocsátják azonnal szabadon, úgy ennek következményei lesznek. A levelet Vass János azonnal átküldte a főkapitányságra, ahol megállapították, hogy a levelet a postán óvatosan fölbontották és ott írták bele a fenyegető sorokat. A nyomozás során az is megállapítást nyert, hogy hol adták föl a levelet, innen nyomon kísérte a rendőrség a levél útját a postahivatalig, ahol a levelet elosztják. Ott íráspróbát vettek a levélkezelőkről. Rendőrségi írszakértő egyeztetette a kéziratokat és egy **Badics** János nevű postás írását találták hasonlóknak. Badicsot előállították a rendőrségre, mert az ő kezén is keresztülment a fölbontott és újra leragasztott levél. Badics tagadta azt, hogy az ő kezeirésa a miniszterhez írt fenyegető levél. Az ügyet a rendőrség áttette a posta-igazgatósághoz, ahol napok óta széleskörű házi nyomozás folyik a szokatlan botrány földerítésére.

— **Halálos verekedés.** Mali Idjorsról jelentik: Vasárnap este a molgunarasi Orosz-féle vendéglőben egy nagyobb társaság mulatott. Éjjeli után, amikor a társaság hazafelé tartott, Balogh Péter gazda és Jovoesics József béréslegény összehúzózkodtak. Balogh társával rátámadt Jovoesicsra és a védtelen embert véresre verték. Jovoesics haldoklik. Baloghot és verekedő társait letartóztatták.

— **A »Messalina« sajtóbemutatója a Lifka-moziban.** A Lifka-moziban szerdán délelőtt mutatták be a sajtó képviselői előtt a »Messalina« című film mindkét részét. Az új filmalkotás az ugynevezett monumentális filmek sorába tartozik. A képet előállító olasz filmgyár nagyszerű rendezéssel és óriási anyagi áldozatokkal felépítette a Claudius császár alatti Róma egy részét és az imponáló tömegek felvonultatásával, valamint a cirkuszi jelenetekkel az eddigi hasonló filmeknél is jobbat produkált. A főszerepeket a legjobb olasz színészek játsszák és a közönség szempontjából nem érdektelen annak a megemléke sem, hogy annak az izgalmas cselekményű filmnek a felvétele közben történt az a legutóbbi szerencsétlenség, amellyel a világsajtó olyan sokat foglalkozott, hogy a filmen szereplő oroszok szemarcangoltak egy statisztát. A »Messalina« előadásain a Lifka-moziban a Fiserőzenét egy tizenegytáru zenekar szolgáltatja klasszikus műsorral.

— **Leverték a mexikói felkelést.** Washingtonból jelentik: A washingtoni mexikói követ közlése szerint a kormánycsapatok több várost megszálltak Jukatán félszigeten. A felkelést mindenütt leverték és a rend teljesen helyreállt.

— **Új telefon-névjegyzék.** A posta- és táviróügyi miniszter megküldötte a szubotici postafőnökségnek az új telefon-névjegyzéket, amely az ország valamennyi telefonelőfizetőinek nevét tartalmazza. Az új telefon-névjegyzék a postafőnökségnél kapható. Ára 60 dinár.

— **A »Terike« Szentán.** A szentai tűoltótestület műkedvelő gárdája husvét hétfőjén a »Terikét« adta elő nagy sikerrel. Előadás után reggelig tartó tánemulatság volt.

**Babavásár.** A szubotici zsidó Patronázs egyesület 1924 évi április 28-án, hétfőn (nem vasárnap) délután 4 órakor a Városi-színházban tartja meg az ugy-a gyermekvilágot, mint a felnőtteket is rendkívül mértékben szórakoztató és látványos mulatságát a »Babavásár«-t. Előadás után tánc lesz.

**Hajlított székekben,** prima minőségű, eredeti gyári áron, nagybani raktár, — nagyobb vételnél megfelelő engedmény. Hemler Péter utcánál, Novisad, az evangélikus templommal szemben.

**Roth Olga kozmetikai intézetében Kr. Aleksandra ulica 4. sz. alatt, fél-emeleten, modern szépségápolás, arc-bőrhámlasztás, alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szeplők, májfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók sajátkészítményű, kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfehérítő- és szeplőkendő stb. Vidékre megrendeléseket postán utánvétellel küldik.**

**Mielőtt vásárol** jégsezkrényt, vendéglői, szállodai berendezést, sörkimérő-apparátust, kérjen árjegyzéket Goldner testvérek jégsezkrénygyárától Subotica. Telefon 134.

**Dr. Fürst Sándor** Novi-Vrbas, f. hó 24-én külföldi tanulmányútra indul. Ismét rendel május 8-án.

**A kazánfűtők és gépközelők vizsgálója** május 3-án lesz a vel. Becskerei vizsgáztató bizottság előtt. A vizsgán való részvételt kérvényezni kell, melyhez a keresztlevél, erkölcsi bizonyítvány és az eddigi működést igazoló bizonyítványt kell csatolni.

### ROSSIJA-FONCIÈRE

biztosító- és viszontbiztosító társaság

Tűz-, élet-, betűes-, jégbiztosítás

Fiókigazgató-ág:

Subotica, Aleksandrova ulica 4.  
(Rossija-Foncière palota)

## TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1924. április 23.

Berlin deviza 528—532, valuta 549—551.

Bécs deviza 878—882, valuta 874—880.

Prága deviza 44—44.50, valuta 43.62½—44.12½.

London deviza 345—350.

Newyork deviza 125.

**Noviszadi terménytőzsde,** április 23. Irányzat lanyha. Irányárak: Buza 315—320 dinár, bacsikai 313—320 dinár. Árpa 330—340 dinár. Zab 250—255 dinár. Tengeri 242.50—247.50 dinár. Bab 730—735 dinár. Liszt 0-ás 500 dinár, 2-es 450 dinár, 5-ös 380 dinár, 6-os 320 dinár, 7-es 280 dinár. Korpa 210 dinár. Másban nem történt kötés.

**Beograd, április 23. Zárlat: Devizák:** London 354, Newyork 80.35, Prága 239.00, Bécs 1139, Genf 14.2350, Milano 360, Páris 555. **Valuták:** Francia frank 5.50, Cseh korona 237.54, Dollár 79.50. **Határidőre kötött devizaüzletek:** Prága április 30-ra 239.25, Páris május 31-re 5.57.

**Zürich, április 23. Zárlat: Beograd** 7.05, Berlin 130½, Bécs 0.0078, Budapest 0.0075, Newyork 5.65, Milano 25.40, Prága 16.70, Szófia 4.12, Bukarest 2.975, London 24.86, Páris 38.4.

**Budapesti értéktőzsde.** Csekély forgalom mellett az árfolyamok nem változtak. **Tőzsdezárlat** (ezer koronákban): **Bankok:** Angol-magy. 84, Bosny. agrár 77, Földhitelb. 480, Cseh iparb. 16, Magyar Hitel 738, Jelzáloghitel 172, Leszámitoló 112, Olaszbank 29, Mercur 20, Osztrák Hitel 229, Keresk. bank 1695. **Takarékpénztárak:** Belvárosi 40, Ált. takarékné 255, Mektár 255, Pesti hazai 5320, **Biztosítók:** I. Magy. Bizt. 14500, Foncière 375, Jég 315. **Malmok:** Back-malom 82, Borsod-miskolci 175, Concordia 60, I. bpesti gm. 176, Gizella 79, Hungária 140, Kőrálmalom 38. **Bányák és téglagyárak:** Beocsini 1400, Borsodi 195, Szentlőrinci 95, Cement 115, Szászvári 685, Istvántégla 63, Drasche 365, Magnezit 2850, Aszfalt 85, Ált. kőszénb. 3525, Salgó 767 Ujlaki 325, Urikányi 1250. **Nyomdák:** Athenaeum 235, Frankl 165, Globus 60, Kunossy 14, Pallas 23. **Vasművek és gépgyárak:** Frankl 180, Ganz Dan. 4475, Ganz vill. 2200, Láng 195, Lipták 17.25, Ált. gépgy. 54, Magyar acél 375, Rimamurányi 153, Roessemann 70, Schlick 107, Mérleg 24. **Különböztető vállalatok:** Ált. gázizzó 19.50, Baróti 9.5, Bóni 110, Danica 175, Diana 9.5, Délicukor 705, Czinner 16, Égisz 61, Izzó 760, Horvát cukor 1050, Gyapjamosó 70, Papir 52, Részvényserf. 240, Temesi szesz 260, Fővárosi sör 45, Műtrágya 310, Juta 210, Karton 104, Klein 9, Keleti 44, Klotild 110, Ligetszan. 28, Gummi 3600, Östermelő 360, Pamut 395, Gumi 518, Szalámi 43, Vasutforg. 270, Mezőh. cukor 318, Interexim 32, Phöbus 52. **Faipari vállalatok:** Hazai fa 230, Honi fa 9.5, Ofa 605, Szlavónia 115.

Női- és gyermek  
Zsebkezdők

jó minőségű francia battisztból

darabja 6 dinár

nagy választékban

Szekely és Ujtkovics

cégnél Subotica 2654

Moravetz zene-ütkereskedés

Timisoara (Temesvár, Románia)

Világvárosi művoju szaküzlet. Bármilyen zene-műre van szüksége, kérje egy lapon, gyorsan pontosan és a legolcsóbban kapja tőlünk. Jegyzékek ingyen. 899

TÜKRÖT

csiszolt üveget, pressing munkát, régi tükrök javítását legolcsóbban és legzebben, garancia mellett — az

ALBA  
TÜKÖRGYAR  
NOVISAD

Kamenlőka ulica 15 — készlt.

Kérjen árajánlatot 152

Pyram  
Pyram  
Pyram

A legfinomabb terpentines  
CIPÓKRÉMI

HUZALOK

ZSINOROK, — KÁ-

BELEK — AZ ÖSSZES

SZERELÉSI ANYAGOK — IZZÓ-

LÁMPÁK — VILLAMOS FŰTŐTESTEK

VASALÓK — CSILLÁROK — VENTILATOROK

Kralja Aleksandra ul. 17

NOVISAD RELAIS NOVISAD

ELEKTROMOSSÁGI GYÁR RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

KOMPLETT CSENGŐ- és TELEFONKÉSZÜLÉKEK

ZSEBLÁMPÁK — ÁRAMMÉRŐK — MŰSZE-

REK — VILLAMOSTELEPEK TER-

VEZÉSE, ÉPÍTÉSE — MOTO-

ROK, DINAMÓKSZÉN-

KEFÉK — STB.

„MARIOLA” arckrém a legjobb arcápoló!

**NYILTTÉR.**

**Felhívás.**

A hadirokkantak subotcai egyesület felhívja tagjait figyelmét, hogy fényképüket az új igazolvány részére legkésőbb f. évi május hó 10-ig terjeszték be, mert aki a meghatározott időben be nem terjeszti, megszűnik az egyesület tagja lenni.

3056 **Az Igazgatóság.**

Értesitem az érdekelt feleket, hogy Sthuprich György ur fűszerüzletét megvettem és kérem a netaláni hitelezőket, hogy követeléseiket nálam legkésőbb 1924. május 2-ig jelentsék be mert a későbbi jelentéseket nem veszem figyelembe.

**Antun Seleši**  
trgovina špecerajne i kralke robe  
SUBOTICA

3031

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy a közismert Csiz (Csehszlovákia) jódbromos gyógyviz és jódbrom fűrdő kizárólagos lerakatát Jugoszlávia részére megkaptam. Előleges rendeléseket felveszek és azt azonnal leszállítom.

Teljes tisztelettel  
**Zahler Leo, gyógyszerész**  
(volt Gyurišić gyógyszerész)  
Sombor.

2714

**BERSON**



**gummisarkat és gummitalpat**

tetessen fel cipészével cipőjére, mert ezzel nemcsak pénzt takarít, hanem megóvja lábait és cipőjét is.

**1.500.000**

dinár nyeresemény és

**1.000.000**

dinár jutalom nyerhető az osztálysorsjáték utolsó húzásán

Húzás 16 napon át május 5-től május 23-ig.

1/1 sorsjegy 1 húzásra 80 dinár utolsó húzásra 400 dinár.

1/2 sorsjegy 1 húzásra 40 dinár utolsó húzásra 200 dinár.

1/4 sorsjegy 1 húzásra 20 dinár utolsó húzásra 100 dinár.

A sorsjegyeket vidékre is küldjük a sorsjegy ára és 5 dinár költség ellenében.

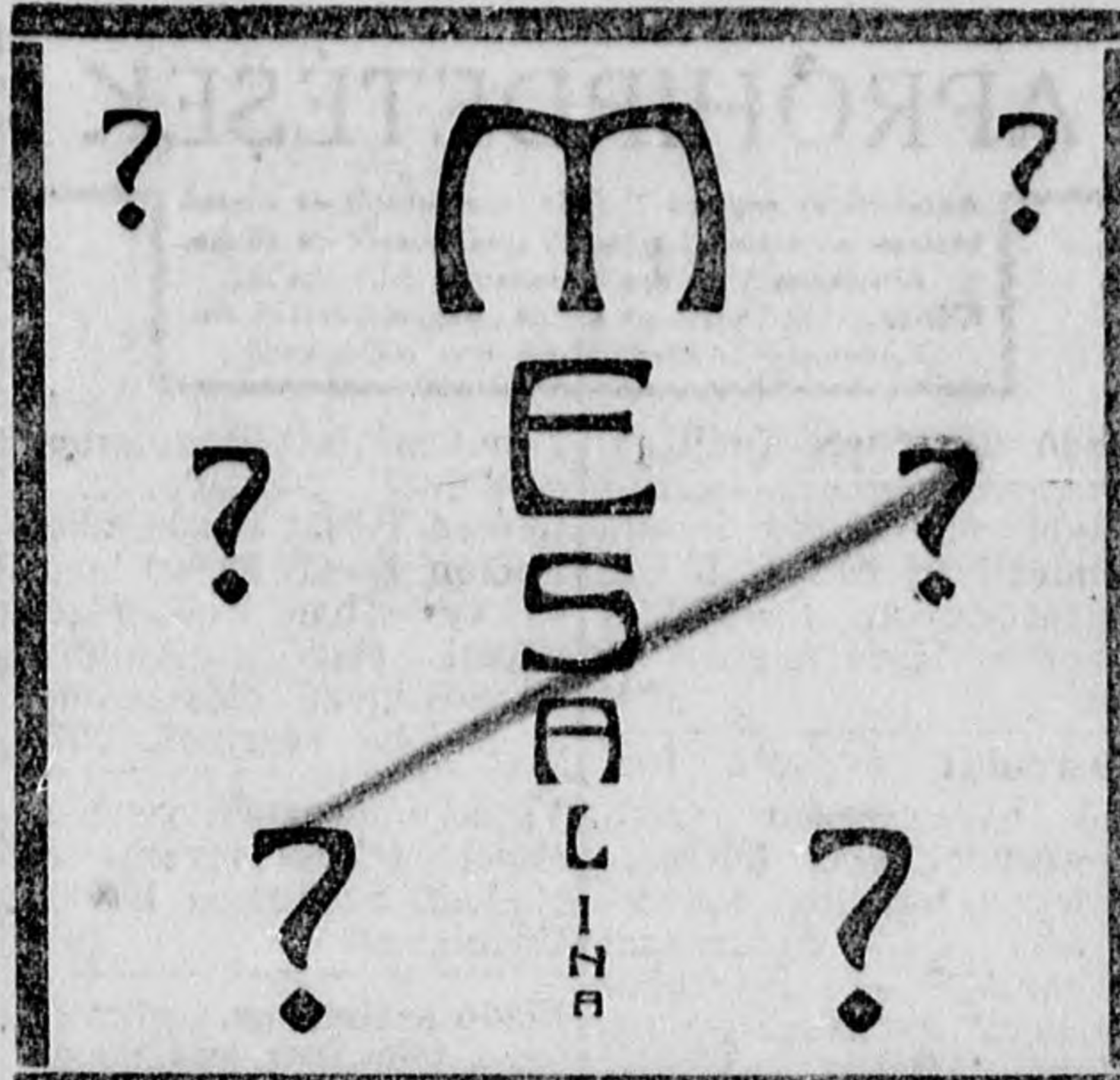
**LEPEDÁT és JOVÁNOVIĆ**

az osztálysorsjáték főelárusítói Subotica.

Tavaszi ajándékok

**kalapok és sapkák**

megérkeztek Weisz Henrik kalapüzletébe, Subotica, kis kárpina mellett. Nagy raktár valódi „Borsalino” kalapokban,  
2688



**NAGY ÁSVÁNYVIZRAKTÁR**

Ajánlom a következő ásványvizeket:

Bukovački vizet mint a szerb Sinterst, Rogočki vizet (Rohič), Badai keserű vizet, — Salvator Kronfordi, Eičiner, Gieslabler, Reichenbergi, Karlsbadi, Limbrunni, Marienbadi, Kreuzbrunni, Levicei Selters vizet.

A külföldi ásványvizekre rendeléseket májusi szállításra elfogadok.

**„MINERALIJA”**  
ásványviz nagykereskedés NOVISAD  
Pašičeva ul. 19. 3082

**NAGY KÖNYVNYOMDA**

EGÉSZBEN VAGY RÉSZBEN ELADÓ.

Eladásra kerül egy nagy gyorsajtó 63x95, egy amerikai tégely, circa 1000 kg. új ciril és latin betű, papiros, fűtők, új 8—12 HP benzínmotor, regál kisebb-nagyobb ládával, stb. Felvilágosítást ad: Pavkovity Mita könyvkereskedő Vel.-Bečkerek Cara Dušana 11. 3055

**ROTHAUSER és ROSENFELD**

bőr és cipész kellék kereskedés

SUBOTICA  
Rudićeva ulica

**GRISON**

francia

**CIPŐKRÉM**

EGYEDÜLI LERAKATA



Új vukovári arctisztító kenőcs szeplő, himlőhely, sörny, májfolt, kelések, forrósági pörnyés, orrvörösség és minden egyéb arcvégzés ellen

Új vukovári bőrszépítő szappan és puder, mely az arckenőcsel a használati utasítás szerint alkalmazva, még korosabb egyéneknek is viruló és fiatal arcot kölcsönöz.

Egy nagy tégely ára 12 dinár, kisebb 8 dinár, szappan 5 dinár. Utánzatoktól óvakodjunk! Csak Krajčović által Vukováron készített kenőcs valódi. Minden tégelyen Krajčović, a készítő arcképe látható.

Ze. Krajčović gyógyszerháza, Vukovar. 2660

ELSŐRENDŰ KIKINDAI NAGY

**C S E R É P**

4 KORONA 50 FILLÉRÉRT  
darabonként kapható

**DOHÁNY ZOLTÁN** fatelepén

Subotica, Beogradska put. Telefon 365. 2684

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

raktáram tulzsufoltsága miatt eredeti angol szöveteimet leszállított árban méterenként is áruba bocsájtom.

A n. b. közönség raját érdekében cselekszik, ha raktáramat megtekinti, minthogy köztudomású, hogy csakis elsőrendű angol árut tartok. Kiváló tisztelettel

**FARKAS MÓR**

angol ural szabó NOVISAD  
Kralja Petra ulica 27. Telefon 187.

**MÉZ**

Vegyes virágmez, kellemes ízű, 5 kg.-os postacsomagokban kapható 100 és 150 dináros árban Nagy József, „Vajdasági Méhészeti Lapok” szerkesztője, Stará Bečej. — Utánvételezésre nem vállalkozom. Nagyobb mennyiség vételénél mérsékelt árak.

Linoleum különböző szélességekben

Viaszkos vászon asztalra, méterenként és szegélytel is.

Gummi vászon ágyneműre.

**NIKOLA JUZBAŠIĆ i DIMITRIJEVIĆ**  
BEOGRAD

Telefon 30—66. 2599 Kolarčeva 2.

**AGILIS UTAZÓT KERESÉK**

aki a Bácskában esetleg a Borsáiban jól be van vezetve, a kézműaru szakkörből nagyban eladásra (en-gros) szerb, orosz és magyar nyelvtudással, esetleg az állami belépésre. Ajánlatok a fizetési igényről és az eddigi tevékenység megjelölésével az alábbi címre intézendők. ECKSTEIN HENRIK kézműaru- és kendernagykereskedés NOVISAD, Jevrejska ulica 2. szám. 2891

**MOTORHAJÓ KÖZLEKEDÉS**

STARIBEČEJ és NOVIBEČEJ KÖZÖTT:

INDUL: Staribečejről 1/2 5, 1/2 8, 1/2 10, 1/2 14, 16 órákor

INDUL: Novibečejről 1/2 6, 9, 1/2 12, 15, 17 órákor

**Keresek egy szakközvetítő utazót**

azonnal belépésre, aki Bácskában jól be van vezetve, csakis elsőrangú erőket ajánlatát kérem. Schaffer Ármán rövidárunagykereskedő Sombor

**KERTISZÉKEK FODRÁSZ FODRÁSZÉKEK**

tartós és szép kivitelben jutányos áron készít

**ZANIN ANDRAS SZÉKGYÁRTÓ**

Subotica, Sajski put 13. szám. 2622

**WEISZ JENŐ kefeárugyára**

Subotica, Telefonsz. 168.

AJÁNlja  
KITŰNŐ MINŐSÉGŰ VERSENYEN KIVŰLI KEFE, BCSET, SEPRÓ, MALOMKEFE GYÁRTMÁNYAIT

**Kötő Ginette**  
II. rész (Senki lánya)  
10 fől. onásban.  
Főszereplők: Biscotti (Bimbula), Sandra Milovonov

**LEVELEZÉS**

Fiatallány szórakozás céljából levelezne fiukkal, esetleg leányokkal. Leveleket továbbít »Muxsi« feljelen »Boga«-hirdető, V. Bečkerek. 2965

**FOGLALKOZÁS**

Papucses-tanóc felvétetik Primiszer Mátyas papucskészítőnél. V. Narodna ulica 22. 2977

Szoptatósdalának ajánlkozik Hitri Boris. Senta, Galamb ulica. 3021

Kiszo'gáló leányokat felvesz a Steiner cukrászda.

Irodal. teendők végzésében járto kisasszony, könyvelő, levelező, szerbül tudó magas fizetéssel azonnal felvétetik. Fischer Ernő cégnél Subotica, Pašičeva ul. 2978

Baromfitenyésztésért értő jobb gazdasszonyt tanýára keres Hirschhauser Josip. Veliki-Bakinda. 2896

Erzicherin vom gutem Hause mit entsprechenden Bildung mit deutsch und Kroatischen Sprachkenntnissen wird in gutem Hause gegen gute Bezahlung und Familienhilfe Behandlung gesucht. Adresse in Administration. 3045

Egy fiatalabb fizeseres széd (subotica) felvétetik. Cim a kiadóban. 3066

Intelligentes deutsches Fräulein, die Kinderliebt sucht Stelle, gleich. Adresse Kinder Fräulein an die Administration d. B. 3049

Házmasternek felvétetik gyermektelen házaspár. Pašičeva ulica 8. (volt edénypiaç). 2064

Állami tanárnó utányosan vállalja gyermekek tanítását és okésztését. Ajánlatokat kérek »Tanárnó« feljere a kiadóba. 3067

Házkisasszonyrak vagy hasonló állásba elmennek. Önállóan főkök, s a háztartás minden munkájában segíkeznek. Leveleket Postrestant Sv. Hubert kérek. 3062

Elsőrangú írórszégéd azonnal felvétetik. Cim Raniszávyevics fodrászüzlet. Strajmajerova ul. 11. (Népbank épülete.) 3050

**VÉTEL-ELADÁS**

Zongorát, pianót, öthónapos részletfizetési feltételek mellett kaphat mindenki. Rendkívül nagy választék új angol és bécsi szerkezetű valamint átjlesztott zongorákban. Kain hangszernagykereskedő Subotica, városi székház. 3046

Komlószállító teljes berendezés azonnal eladó. Cim: Bórgyár, Kula. 3046

**APRÓHIRDETÉSEK**  
Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címző kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állatkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonta 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkérőkre válaszbélyeg melléklendő.

Eladó ház Stara-Kanjižan, belváros legforgalmasabb helyén 60 év óta fenálló vendéglővel és trafikkal, joggal együtt. Érdeklődni Szremac Vladó tulajdonosnál. 3006

Huszonhét év óta fenálló gyógyszerár szerb községben, teljes felszereléssel, a forgalom kétszereséért eladó és azonnal átvehető. Bővebbet Daubner gyógyszerésznél, Uljma, Banat. Versec mellett. 3039

Gyapufonóda modern és teljes berendezés eladó. Ladislav Einberger, Mokrin. 3040

Kiárusítás! Az összes rak-táron levő férfi-, nő- és gyermekruhák minden elfogadható áron kiárusítatnak. Tessék meggyőződni. Csak 6 hónapban, míg a készlet tart. Földes Samu ruhaáruházában, a Nádor-kávéház mellett, Subotican. 2639

Fő-utacán levő jóforgalmu vendéglő eladó, esetleg bérbeadó. Tudakozódni lehet Bón Bálint, Sr-Moravica. 2987

Eladó szerszám- és butoria 25-30 cm. vastagságtól 70-80 cm.-ig. 4-5 m.-től 7-8 m. hosszúságig; szilfarönkök téli vágásnak, Schulpe, Nova-Kanjiža, Banat. 3013

VI. kör, Kvatarnikova ul. 10. szám alatt levő ház szabadkézből eladó. Értekezni lehet Weiszberger Mór és Pia ékszerüzletében. 3025

Fényképészeti műterem, modernül berendezve, a főtéren. Bánát 30.000 lakos főtéren. Bánát 30.000 lakosu városában, elköltözés végett eladó. Ajánlatok »Biztos megélhetés« címen a kiadóba kéretnek. 2974

Vasuti jóforgalmu vendéglőmet teljes inventárral eladom. Szobonyai István, Bogojevo. 2854

Eladó szémalom, közvetlen a falu alatt, vasút mellett, jó karban levő, két lakóházzal, jó állapotban levő felszereléssel. Üzomben megtekinthető. Reke József és Társa, Padci, Banat. 3051

Eladó ház Mali-Idioson, jóforgalmu vendéglővel és üzlethelyiséggel. Érdeklődni: Grabinski Mór, Mali-Idios. 3063

Eladó 22 kapa honok a Ferrungvár szomszédságában, bevetve búzával, rozssal, új szőlő- és gyümölcsfákkal, 3 szobás lakás, istálló, azonnal beköltözhető. Cim a kiadóhivatalban. 3043

Tégla, első és másodrendű, valamint faszterkut- és olajos-églát vidékre minden mennyiségben legutányosabban szállít saját iparvállanyu gyártelepéről Gligó Bernát téglagyáros. Ügymott köbméter és vasas téglalegolsóbban kapható. 2933

Lakómentes családi ház, két utcai szoba és mellékhelyiségek, eladó, május elején beköltözhető. Cim a kiadóban. 3038

Méhészet 7 erős család és 23 alig használt láda lép-pel és keretekkel utányosan eladó. János Ernő, Kupusina. 3059

apr. 24-től csütörtöktől apr. 23-ig vasárnapig **Lifka**  
**MESSALINA I. rész.**  
Idgmonumentálisabb történelmi film 2 részben.  
Főszereplők: Olaszország legszebb három aszonya  
Művészi zenekísérettel!

Eladó Hovégép üzletszerények és üzleberendezés a beltéren. Cim a kiadóban. 3044

Sarokház vegyeskereskedéssel, háromszobás lakással, mellékhelyiségekkel, forgalmos helyen, nagy teleppel, amely minden más vállalkozásra is alkalmas eladó. Cim a kiadóban. 3058

Ritka alkalom, 25 éves iól bevezetett vegyeskereskedés sajtgyárra, teljes felszereléssel, azonnal beköltözhető. Sombortól 30 kilométernyire, Bácskában, magyar és szerb aiku községben, utányos áron azonnal eladó, biztos existencia. Bővebbet Szaifer Armin, Sombor. 3057

Eladó plüssgarntura: 1 pamlag, 4 szék. Érdeklődni lehet Alexandrova ul. 6. a házmesernél. 3060

Villanycsillár (uriszobai) hosszukás üvegcáppokkal, igen csinos, 5000 kor-ért eladó Ulrich Testvérek vaskereskedésében. 3065

**KÜLÖNFÉLE**

Modern 2-3 szobás lakást keresek. Nagy lélempést fizetek. Ügynökök díjazva. Cim a kiadóban.

Fényképnagyításokat és olajképeket a legművészebb kivitelben minden fénykép után a legutányosabb áron megrendelhetők. Kirakatomban kiállított nagyításokat a t. közönségnek különös figyelembe ajánlom. — Pietsch Fényképész, Subotica, Aleksandrova 9. 3005

Nagy üzlethelyiség, gyárnak, műhelynek, nagy telken kiadó, esetleg nagy házzal eladó. Cim a kiadóban. 2980

KIS ZÁLOGINTÉZET mindenféle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zálogból visszamaradt tárgyak állandóan olcsón eladók. I. Bogovičeva (Kinizsi) ulica 12. 7622

Schächter Zsigmond névre szóló arcképes igazolvány elveszett. Megtalálójra sziveskedjék Vinogradska ulica 19. szám alatt leadni. 3008

SZÓDAVIZET legkisebb mennyiségben gyári áron szállit házhöz bárkinék »Johanna« szikvizgyár Subotica. Telefon

Különbeíratu butorozott szobát konyhával keres fiatal házaspár. Csak csendes udvari lakásra felelőtelők. Cim a kiadóban.

**Weiterschan János**  
FESTÉKÜZLET  
Főüzlet: Vel Bečkerek  
Ercutca 16.  
Filiaüzlet: Marjolana. 2509  
Bánát legnagyobb és legobban szortirozott festék szaküzlete.

Lakást keresek, egy- vagy kétszobást, május elsejére. Lehet Palicson is. 2817

Butorozottszoza kiadó. Cim a kiadóban. 3053

Jóforgalmu üzlethelyiség azonnal kiadó. Cim: Zmaj Jovina ul. 25. 3041

**AUTO ANYAG KELLÉK**  
Telefon 15-00. **A. KAUDERS** Telefon 15-00.  
Zagreb, Nikoličeva ulica 10. szám.  
A zagrebi vásáron NEM állit ki!  
Tekintse meg dus raktáramat! 2948

**A ZAGREBI NAGYVASÁR LATOGATÓINAK!**  
**SZÖVET-NAGYKERESKEDÉS**  
SAJMIŠTE 55. **MARS D. D.** SAJMIŠTE 55.  
ÜZLETVEZETŐ:  
**IGNJAT NEUSSER ZAGREB, SAJMIŠTE 55**  
A HATZOVA ULICA MEGHOSSZABBÍTÁSÁBAN. TELEFON: 21-87.

**GROZIT**  
KALCSUK ASZPALT KOMPOZICIOVAL-BEVONT SZAGTALAN  
**BÖRFEDÉLLEMEZ ERŐS TARTOS VIMARTALLO**  
CSAR ERNŐ EIMKÉVEL ELLÁTOTT BÖRFEDÉLLEMEZT FOGADJON ELJ TARTAJA: BELGRÁDI ASZPALT ÉS KÁTRÁNYVEGYITERMEKGYÁRA  
Gyártmányaink:  
Asphalt és kátrányfedéllemez, asphalt szigelelőlemez, kőszénkátrány, fa cement, karbolineum, kőszénkátrányzurok fedél-lakk, bitumen, asphalt mastix stb.  
Műszaki osztályunk elvállal és készit: Asphaltjárda, kocsiut és belső helyiség burkolását tiszta, természetes asphalttal. Vizmentes fedések, elszigetelések asphalttal és asphalt elszigetelő lemezzel. Tetőfedést kátránylemezzel tiszta, természetes butinéből készült szagtalan asphalt fedőlemezzel. Nedves falak száraztátételét. Talajvíz elszigetelését saját rendszerünh szerint. Öreg tetőjavítást és kátrányozást. Facementletőt több évi jótállás mellett.  
Sürgöncim: **GROZIT. Telefonszám: 27-20**  
Gyártja: Beograd Asphal és Kátrány Vegyitermek Gyára, Beograd Vuk Karadžića 6.

Besuchen Sie unsere Musteraustellung auf der Zagreber Messe in unserem eigenen Pavillion

**„KONOPJUTA“**  
Handelsaktiengesellschaft für Hanfprodukte und Säcke  
Jugoslavische Abteilung GROHMANN-GRUSCHWITZ Erzeugnisse der Fabriken: Grohmann & Co., Würbenthal Č. S. R. Gruschwitz Textilwerke A. G. Neusalz a/O.  
Leinen-Hanf-Baumwooll-Garne und Zwirne für Fabrikationszwecke und für den Hausbedarf, verschiedene Börtel, Litzen, Schnüre, Zwirnknöpfe etc.  
**ORIGINAL FABRIKSPREISE**  
**ZAGREB, TRENKOVA UL. 5. TELEFON 19-80.**